

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛІСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет інформаційних технологій,
обліку та фінансів

Кафедра бухгалтерського обліку,
оподаткування та аудиту

Кваліфікаційна робота
на правах рукопису

КУЛЯВИК ВІТАЛІЙ ВОЛОДИМИРОВИЧ

УДК 657.6:351.712:004

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

«ОБЛІК І АУДИТ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ В УМОВАХ ФУНКЦІОНУВАННЯ СИСТЕМИ PROZORRO»

Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»

Подається на здобуття освітнього ступеня магістр

Кваліфікаційна робота містить результати власних досліджень. Використання
ідей, результатів і тестів інших авторів мають посилання на відповідне джерело
Віталій КУЛЯВИК

Науковий керівник
Малюга Наталія Михайлівна
доктор економічних наук, професор

Житомир – 2025

Робота виконана на кафедрі бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту Поліського національного університету

Рецензент:

доцент кафедри фінансів і кредиту Поліського національного університету,
к.е.н., доц. Сус Леся Валеріївна

Висновок комісії за результатами попереднього захисту:

_____ допустити до захисту _____

Голова комісії _____ Тетяна ГАЙДУЧОК

Висновок кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту за результатами попереднього захисту: _____ допустити до захисту _____

Протокол засідання кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту № 7 від 17 грудня 2025 року

Завідувач кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту _____ Наталія МАЛЮГА

Результати захисту кваліфікаційної роботи

Студент КУЛЯВИК Віталій Володимирович захистив кваліфікаційну роботу з оцінкою:

сума балів за 100-бальною шкалою _____,

за університетською шкалою _____

Секретар ЕК _____

Наталія САВЧЕНКО

Анотація

КУЛЯВИК В.В. Облік і аудит публічних закупівель в умовах функціонування системи PROZORRO. – Рукопис.

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістр за спеціальністю 071 – облік і оподаткування. – Поліський національний університет Міністерства освіти і науки України, Житомир. 2025.

У кваліфікаційній роботі досліджено теоретичні, методичні та організаційні засади обліку й аудиту публічних закупівель в умовах функціонування електронної системи PROZORRO. Розкрито економічну сутність публічних закупівель, їх нормативно-правове регулювання та особливості документального оформлення закупівельних процедур. Проаналізовано порядок відображення операцій з публічних закупівель у бухгалтерському обліку та звітності, а також систему внутрішнього і зовнішнього аудиту закупівель. Обґрунтовано напрями вдосконалення обліково-контрольного забезпечення публічних закупівель з урахуванням цифровізації та прозорості закупівельних процесів.

Ключові слова: публічні закупівлі, система PROZORRO, бухгалтерський облік, аудит, фінансовий контроль.

Abstract

KULYAVYK V.V. Accounting and audit of public procurement in the conditions of the PROZORRO system. – Manuscript.

Qualification work for obtaining a master's degree in specialty 071 - accounting and taxation. – Polis National University of the Ministry of Education and Science of Ukraine, Zhytomyr. 2025.

The qualification work examines the theoretical, methodological and organizational principles of accounting and audit of public procurement in the conditions of the PROZORRO electronic system. The economic essence of public procurement, its regulatory and legal regulation and the features of the documentation of procurement procedures are revealed. The procedure for reflecting public procurement transactions in accounting and reporting, as well as the system of internal and external audit of procurement, is analyzed. The directions for improving the accounting and control support of public procurement are substantiated, taking into account the digitalization and transparency of procurement processes.

Keywords: public procurement, PROZORRO system, accounting, audit, financial control.

ЗМІСТ

ВСТУП	5
Розділ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ТА НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ ОСНОВИ ОБЛІКУ І АУДИТУ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ	9
1.1. Економічна сутність та значення публічних закупівель у системі державного фінансового контролю	9
1.2. Нормативно-правове регулювання обліку, звітності та аудиту публічних закупівель в Україні	17
1.3. Зарубіжний досвід організації обліку і контролю державних закупівель та можливості його адаптації в Україні	20
Розділ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ТА АУДИТУ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ В УМОВАХ ФУНКЦІОНУВАННЯ СИСТЕМИ PROZORRO	24
2.1. Організаційно-економічна характеристика ТОВ "УПК"КРОК" учасника системи публічних закупівель	24
2.2. Особливості ведення бухгалтерського обліку операцій з публічних закупівель у системі ProZorro	30
2.3. Документальне оформлення та інформаційне забезпечення процесу публічних закупівель	42
2.4. Організація та методика аудиту операцій публічних закупівель	45
Розділ 3. УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ОБЛІКУ І АУДИТУ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ...	49
3.1. Оцінка ефективності системи внутрішнього контролю та аудиту публічних закупівель	49
3.2. Розвиток обліково-інформаційної системи у сфері публічних закупівель: аналітичні та цифрові інструменти	52
3.3. Напрями вдосконалення методики обліку, контролю й аудиту закупівель у системі ProZorro	55
ВИСНОВКИ.....	60
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	63
ДОДАТКИ.....	68

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Система публічних закупівель є одним із ключових інструментів державної політики, що забезпечує раціональне використання бюджетних коштів та стимулює економічний розвиток країни. В Україні питання реформування цієї системи набуло особливої актуальності у контексті боротьби з корупцією, підвищення прозорості державного управління та інтеграції в європейський економічний простір. Впровадження електронної платформи ProZorro у 2016 році стало важливим кроком на шляху модернізації закупівельної діяльності, однак перед державою постають нові завдання та виклики, які потребують системного вирішення.

Особливу актуальність має дослідження стратегій розвитку системи публічних закупівель відповідно до європейських стандартів, а також розробка нового законопроекту про публічні закупівлі, який створює передумови для більш ефективного використання державних ресурсів. У сучасних умовах інтенсивного розвитку інформаційних технологій та глобалізації економічних процесів значення публічних закупівель постійно зростає. Вони не лише задовольняють потреби держави у товарах, роботах та послугах, а й безпосередньо впливають на конкурентоспроможність національної економіки, розвиток малого та середнього бізнесу, стимулюють інноваційну активність і сприяють соціальній стабільності.

Водночас ефективність функціонування системи публічних закупівель значною мірою визначається рівнем державного фінансового контролю, який покликаний забезпечити дотримання законодавчих вимог, економічну доцільність та результативність витрачання коштів.

Аналіз останніх досліджень. Вивченню проблем організації та методики обліку та аудиту публічних закупівель в умовах функціонування системи PROZORRO присвячено роботи як вітчизняних, так і закордонних учених і фахівців, серед яких можна виділити: Вивченню проблем організації та методики обліку й аудиту публічних закупівель в умовах функціонування електронної системи Prozorro присвячено праці як вітчизняних, так і зарубіжних учених і фахівців. Серед українських науковців, які досліджували питання державних

(публічних) закупівель, фінансового контролю, обліку та аудиту бюджетних коштів, слід виокремити А.В. Євдокимов, Є.В. Железняк, О.О. Критенко, В.М. Новаковець, Ю.І. Пивовар, А.В. Хомутенко, В.П. Хомутенко а інші. Значний внесок у дослідження проблем прозорості та ефективності публічних закупівель зробили також фахівці у сфері державного управління та фінансового контролю, зокрема В. М. Геєць, А. Ф. Мельник, В. В. Зубенко.

Наукові напрацювання зазначених авторів слугують теоретико-методологічною базою для подальших досліджень обліку й аудиту публічних закупівель в умовах цифровізації та впровадження електронних закупівельних систем.

Мета і завдання дослідження. *Мета* кваліфікаційної роботи полягає в обґрунтуванні теоретичних основ та удосконаленні практичних аспектів бухгалтерського обліку та аудиту публічних закупівель в умовах функціонування системи PROZORRO.

Для досягнення поставленої мети потрібно вирішити наступні *завдання*:

- 1) проаналізувати економічну сутність публічних закупівель та їх роль у системі державного фінансового контролю;
- 2) дослідити нормативно-правову базу, що регулює облік, звітність та аудит публічних закупівель в Україні;
- 3) оглянути зарубіжний досвід організації обліку й контролю закупівель та оцінити можливості його адаптації;
- 4) охарактеризувати організаційно-економічну структуру та практику ведення обліку закупівель у ТОВ «УПК «КРОК»»;
- 5) розробити методичні підходи до інтеграції даних ProZorro з внутрішніми обліковими системами підприємства;
- 6) сформулювати програму внутрішнього аудиту закупівель та пропозиції щодо вдосконалення внутрішнього контролю;
- 7) визначити напрями вдосконалення методики обліку, контролю й аудиту закупівель у системі ProZorro.

Об'єктом дослідження є процеси обліку та аудиту публічних закупівель в умовах функціонування системи PROZORRO на вітчизняних підприємствах. Предметом дослідження є виступають методи і засоби забезпечення точності, ефективності та прозорості обліку і аудиту публічних закупівель в умовах функціонування системи PROZORRO.

Методи дослідження. У процесі вивчення обліку та аудиту публічних закупівель у контексті функціонування системи PROZORRO було застосовано низку методів: методи теоретичного узагальнення та аналізу – для дослідження економічної сутності публічних закупівель і узагальнення нормативно-правового забезпечення обліку та аудиту публічних закупівель в Україні; методи економічного аналізу – для оцінки господарської діяльності підприємства; методи спостереження та порівняння – для вивчення практичної реалізації обліку та аудиту публічних закупівель на вітчизняних підприємствах; метод моделювання – для розробки рекомендацій щодо вдосконалення системи обліку і аудиту з використанням сучасних інформаційних технологій; графічний метод – для наочного відображення результатів аналізу облікових даних у вигляді таблиць, графіків і діаграм; методи індукції і дедукції – для формування висновків на основі поєднання теоретичних положень та практичного досвіду.

Використання перелічених методів сприяло отриманню достовірних результатів та розробці практичних рекомендацій щодо удосконалення обліку і аудиту публічних закупівель на підприємствах, що функціонують у сучасних економічних умовах.

Інформаційною базою дослідження стали: фінансова звітність підприємства, його статутні документи, нормативно-правові акти, що регулюють облік і аудит публічних закупівель, офіційна статистична інформація, дані з мережі Інтернет, а також навчальна література та наукові праці вітчизняних економістів. Завдяки комплексному використанню цих джерел забезпечено глибину та обґрунтованість отриманих результатів.

Наукова новизна роботи полягає у розробці інноваційних підходів до обліку та аудиту публічних закупівель у рамках системи PROZORRO, враховуючи

сучасні виклики економічного середовища, такі як висока ступінь невизначеності, цифровізація та геополітичні фактори.

Практичне значення дослідження проявляється у вдосконаленні системи обліку та аудиту публічних закупівель на підприємствах України. Запропоновані результати можуть бути впроваджені для оптимізації облікових і контрольних процесів у компаніях різних галузей, що, у свою чергу, сприятиме підвищенню їхньої фінансової стійкості та конкурентоспроможності.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ТА НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ ОСНОВИ ОБЛІКУ І АУДИТУ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ

1.1. Економічна сутність та значення публічних закупівель у системі державного фінансового контролю

Публічні закупівлі є одним із ключових інструментів реалізації фінансової політики держави, оскільки через них здійснюється значна частина видатків бюджету та забезпечується виконання державних і соціальних функцій. Вони поєднують економічні, правові та управлінські аспекти використання публічних коштів, виступаючи механізмом перерозподілу ресурсів та стимулювання розвитку економіки. У сучасних умовах підвищеної уваги до прозорості й ефективності державного управління публічні закупівлі набувають особливого значення як об'єкт державного фінансового контролю, що дозволяє забезпечити цільове та ефективне використання бюджетних ресурсів.

Публічні закупівлі – це систематизовані дії органів державної влади та місцевого самоврядування щодо придбання товарів, робіт і послуг за рахунок публічних коштів з метою забезпечення виконання державних функцій та соціально-економічних завдань. Ефективність цих процесів впливає на результативність фінансового управління, рівень бюджетної дисципліни та ступінь довіри суспільства до державних інституцій [35].

В умовах глобалізації та зростання суспільних очікувань щодо прозорості та підзвітності держава зобов'язана застосовувати механізми, які забезпечують економну витрату коштів та мінімізацію фінансових ризиків. Публічні закупівлі у цьому контексті виступають не лише економічним інструментом, а й важливим елементом системи державного фінансового контролю.

За твердженням Желізняка Є.В., публічні закупівлі виступають одним із ключових інструментів відновлення балансу попиту і пропозиції на

національному ринку окремих видів продукції, виконуючи функції економічної політики держави. Сутність цього інструменту полягає у тому, що кошти, сплачені населенням у вигляді податків і зборів та акумульовані у державному бюджеті та бюджетах замовників, повертаються суб'єктам господарювання-переможцям у формі оплати за виконання державних замовлень на товари, роботи чи послуги. Водночас держава через механізм публічних закупівель забезпечує суспільство необхідними благами та послугами, виконання яких є її прямим обов'язком [9].

Проведений аналіз процесу та видів державних закупівель дозволив виокремити основні та додаткові функції державних закупівель в Україні, серед яких можна виділити: захисну, регулюючу, соціальну, відтворювальну, інвестиційну, інноваційну та контрольну (табл. 1.1) [14].

Таблиця 1.1

Ключові функції державних закупівель в Україні

Найменування функції	Галузь реалізації
Відтворювальна	реалізується в процесі організації суспільного виробництва і регулювання його масштабів
Інвестиційна	реалізується у вигляді цільового довгострокового фінансування
Інноваційна	реалізується в процесі впровадження наукових, теоретичних і науково-практичних, науково-дослідних робіт у виробництво необхідних товарів і послуг
Захисна	реалізується в політиці підтримки вітчизняного виробника і забезпечення державної безпеки
Регулююча	реалізується при ціновому регулюванні, координації коопераційних зв'язків при виробництві необхідних товарів і послуг, підтримки і розвитку конкуренції між претендентами на отримання від держави підяду на виробництво необхідних товарів і послуг, а також забезпеченні якості та конкурентоспроможності товарів, що випускаються, наданих послуг, а також суміжних виробничих процесів
Соціальна	реалізується при створенні робочих місць, забезпеченні зайнятості в тому чи іншому регіоні, місті; забезпечення підготовки та перепідготовки фахівців; контролі над трудовими ресурсами: регламентуванні умов праці найманих працівників, підтримання їх здоров'я
Контрольна	реалізується при контролі витрачання бюджетних коштів

Джерело: узагальнено автором за [14]

На відміну від приватних підприємств, для яких головним завданням закупівель є придбання товарів або послуг на оптимальних умовах, держава може

переслідувати й інші цілі, що виходять за рамки конкретних закупівель. Зокрема, держава використовує свою значну купівельну спроможність як інструмент реалізації соціально-економічної політики. До додаткових функцій державних закупівель в Україні можна віднести:

- підтримку окремих національних галузей;
- зниження рівня безробіття та підтримку соціально вразливих груп населення;
- сприяння регіональному розвитку та соціальній рівності;
- стимулювання малого та середнього бізнесу;
- охорону навколишнього середовища.

Такий підхід знаходить своє вираження, зокрема, у політиці регіонального розвитку Канади, де при прийнятті рішень щодо державних закупівель надається пріоритет підприємствам, розташованим у найменш розвинених регіонах. Величезні державні контракти сприяють підтримці економіки цих територій та створенню нових робочих місць.

Визнання легітимності застосування механізму державних закупівель як засобу стимулювання національного економічного розвитку відображене також у міжнародних правових актах. Зокрема, у Угоді про урядові закупівлі Всесвітньої торгової організації передбачено спеціальні і диференційовані умови для країн, що розвиваються. Усі учасники угоди зобов'язані враховувати фінансові та торговельні потреби таких держав, зокрема необхідність стимулювання економічного зростання і розвитку окремих секторів економіки.

Система державних закупівель в Україні є цілісною мультирівневою макроекономічною структурою, яка тісно інтегрована в загальноекономічні процеси та взаємодіє з іншими елементами національної економіки (рис. 1.1) [14].

До основних учасників ринку державних закупівель належать особи, які беруть участь у ринкових відносинах і укладають відповідні договори, зокрема державні замовники та постачальники товарів, робіт і послуг. Такий підхід до визначення суб'єктів є доцільним при аналізі ринку на мікрорівні.

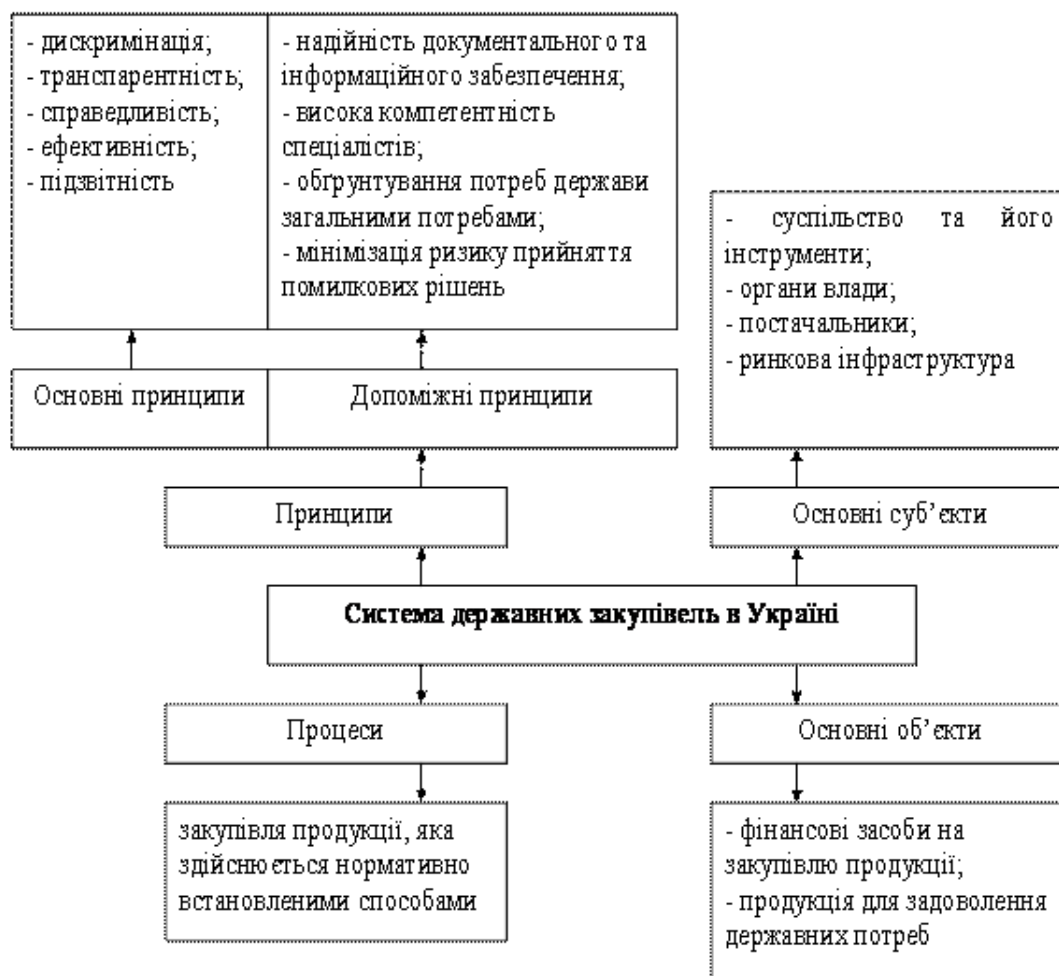

Рис. 1.1. Система державних закупівель в Україні відповідно до чинного законодавства

Джерело: узагальнено автором за [14]

Водночас, відповідно до чинного законодавства, у сфері державних закупівель функціонує розгалужена система державних органів управління, які виконують різноманітні регулюючі та контрольні функції, забезпечуючи законність і ефективність проведення закупівель.

Об'єктами системи є всі товари, роботи та послуги, щодо яких виникають відносини між державним замовником і постачальником. Саме на ці об'єкти спрямовані економічні та управлінські механізми державного регулювання закупівель.

Ефективне функціонування системи державних закупівель можливе за умови дотримання ключових принципів, серед яких:

- недискримінація – рівні умови для всіх учасників ринку;
- транспарентність – відкритість процедур та доступність інформації;
- справедливість – об’єктивність оцінки пропозицій та ухвалення рішень;
- ефективність – оптимальне використання ресурсів та досягнення економічних цілей;
- підзвітність – відповідальність державних органів і замовників перед суспільством та контролюючими органами.

Дотримання зазначених принципів створює основу для прозорості, ефективної та справедливої системи державних закупівель, що відповідає сучасним економічним та соціальним потребам країни.

Отже, система державних закупівель є ключовим елементом національної економіки, що дозволяє державі реалізовувати соціально-економічні завдання, підтримувати науково-дослідну діяльність, а також сприяти розробці і впровадженню передових технологій та інновацій.

Узагальнення принципів, функцій, процесів, учасників і об’єктів державних закупівель дає можливість дати таке визначення сутності системи: це комплекс взаємовідносин між органами державної влади та юридичними й фізичними особами, спрямований на задоволення потреб держави і побудований на засадах недискримінації, прозорості, справедливості, ефективності та підзвітності.

Формування сучасної системи державних закупівель в Україні стало результатом реалізації ключових економічних і політичних реформ, серед яких: демонополізація та розвиток конкуренції; створення та вдосконалення системи органів державної влади; реформування фінансово-бюджетної системи.

На розвиток системи державних закупівель також значно вплинули заходи, спрямовані на забезпечення єдності економічного простору на всій території країни, боротьбу з корупцією та економію бюджетних коштів.

Ефективне функціонування цієї системи має безпосередній вплив на всі сфери життєдіяльності держави, а також на розвиток окремих регіонів, забезпечуючи реалізацію економічних, соціальних та інноваційних цілей.

Prozorro – це електронна платформа, яка інтегрує понад 35 тисяч державних та комунальних органів влади й підприємств, що виступають замовниками товарів, робіт і послуг, а також близько 250 тисяч комерційних компаній, які виконують роль постачальників. На цій платформі замовники публікують оголошення про проведення закупівель, тоді як постачальники подають свої комерційні пропозиції [37].

Процес публікації оголошень та подання пропозицій здійснюється через електронні майданчики, які пройшли авторизацію в системі Prozorro (повний перелік майданчиків доступний за відповідним посиланням). Надалі серед усіх постачальників, які подали пропозиції, відбувається електронний аукціон.

Уся інформація про тендери централізується в основній базі даних Prozorro і одночасно оприлюднюється на офіційному порталі prozorro.gov.ua та на всіх електронних майданчиках. Такий підхід організації роботи електронної системи публічних закупівель отримав назву дворівневої або гібридної моделі. Схема функціонування платформи Prozorro наведена на рис. 1.2 [37].

Рис. 1.2. Схема функціонування електронної платформи публічних закупівель Prozorro

Джерело: узагальнено автором за [37]

Державні закупівлі є ключовим процесом придбання товарів, робіт і послуг за державні кошти, який регулюється Законом України «Про публічні закупівлі»,

спрямованим на забезпечення ефективності, прозорості та рівноправності в використанні бюджетних коштів. Моніторинг та контроль за цим процесом здійснюються уповноваженими органами, що гарантує відповідність законодавству та ефективність закупівель.

Сутність державних закупівель полягає у законодавчо врегульованій діяльності державних органів, спрямованій на придбання товарів, робіт і послуг з максимальною ефективністю та мінімізацією витрат. Основною метою цього механізму є забезпечення безперебійного функціонування державних інституцій, вплив на економічний розвиток країни та реалізація соціальної політики. Економічна природа державних закупівель проявляється в зборі та перерозподілі суспільних коштів для задоволення потреб держави та населення, що фактично забезпечує надання громадянам необхідних соціальних благ.

Публічні закупівлі відіграють ключову роль у розвитку національної економіки, формуючи значну частину державної господарської діяльності. Їхнє основне завдання полягає у гарантуванні державним органам, органам місцевого самоврядування та іншим суб'єктам публічної влади доступу до необхідних товарів, робіт і послуг для ефективного виконання своїх функцій.

Крім того, публічні закупівлі виступають інструментом реалізації державної політики у таких сферах, як соціальний захист населення, охорона навколишнього середовища, стимулювання інновацій, розвиток економіки та підтримка малого і середнього бізнесу. Завдяки значним фінансовим ресурсам, що спрямовуються на ці процедури, вони займають важливе місце у функціонуванні національної економіки.

Широкий спектр закупівель товарів, робіт і послуг сприяє розвитку підприємництва, зростанню виробництва та підвищенню зайнятості населення. Загалом економічне значення публічних закупівель проявляється у стимулюванні економічного розвитку, підтримці інновацій, забезпеченні високої якості продукції та послуг, розвитку малого й середнього бізнесу, підвищенні прозорості процедур та зменшенні корупційних ризиків [10].

Основними аспектами державних закупівель є :

1. Прозорість – забезпечення прозорості процесу використання бюджетних коштів.
2. Рівні умови – створення рівних умов для всіх учасників ринку, які пропонують свої послуги.
3. Забезпечення ефективності – контроль за тим, щоб державні кошти використовувалися максимально ефективно.
4. Запобігання порушенням – виявлення та усунення порушень, що могли статися під час процедури закупівлі [35].

Як тільки настає черга учасника робити ставку, знизу екрану з'явиться поле для введення ціни пропозиції. Система підкаже яке мінімальне зниження ціни можливе, зважаючи на крок аукціону.

Ставку можна знизити до вказаної або меншої суми чи залишити без змін. Для того, щоб залишити ставку без змін необхідно пропустити хід.

Публічні закупівлі – це економічний процес розподілу та використання державних коштів для придбання товарів, робіт, послуг, що є суттю державного фінансування, а їхнє значення для фінансового контролю полягає в забезпеченні прозорості, ефективності, запобіганні корупції та законності витрат, що дозволяє державі досягати своїх цілей з максимальною віддачею від коштів платників податків та гарантує підзвітність [30].

Економічна сутність публічних закупівель:

1. Інструмент розподілу ресурсів – це механізм перерозподілу бюджетних коштів на користь приватного сектору для задоволення суспільних потреб (будівництво, медицина, освіта, оборона).
2. Стимулювання економіки – через закупівлі держава створює попит, підтримує конкуренцію та розвиток бізнесу, особливо малого та середнього.
3. Управління суспільними фінансами – закупівлі відображають бюджетну політику, визначаючи, які сектори фінансуються і в якій мірі.

Значення публічних закупівель для державного фінансового контролю

- 1) система Prozorro (в Україні) робить процес відкритим, дозволяючи громадськості та контролюючим органам моніторити витрати;

- 2) конкурентні процедури, електронний формат мінімізують можливості для зловживань, хабарництва та недобросовісної конкуренції;
- 3) контроль перевіряє, чи отримано найкращу якість за найнижчою ціною, забезпечуючи раціональне використання бюджету;
- 4) контроль гарантує, що закупівлі проводяться відповідно до законодавства, запобігаючи дискримінації та порушенням;
- 5) контролюючі органи оцінюють, чи досягнуті поставлені цілі від закупівель, наприклад, чи вчасно збудовано об'єкт, чи якісні закуплені ліки.

Таким чином, публічні закупівлі є ключовою ланкою між державними фінансами та економікою, а їхній контроль – критично важливим для забезпечення доброчесності та ефективності управління публічними ресурсами.

1.2. Нормативно-правове регулювання обліку, звітності та аудиту публічних закупівель в Україні

Публічні закупівлі є одним із ключових інструментів реалізації фінансової політики держави, оскільки через них проходить значна частина бюджетних видатків. Ефективне функціонування цієї системи залежить не лише від прозорості процедур, але й від належного обліку, звітності та аудиту. В Україні нормативно-правове регулювання цієї сфери сформоване на базі законів, підзаконних актів і методичних рекомендацій уповноважених органів, що забезпечують законність, ефективність і контроль за використанням публічних коштів.

Публічні закупівлі є критичною ділянкою управління державними ресурсами: від їх ефективності залежить якість публічних послуг і економія бюджетних коштів. Водночас публічні закупівлі – це й високий корупційний ризик, що зумовлює підвищені вимоги до прозорості, обліку, звітності та аудиту. В Україні нормативно-правове регулювання цієї сфери сформувалося на базі Закону України «Про публічні закупівлі», численних постанов Кабінету Міністрів,

підзаконних актів уповноважених органів та спеціальних інструкцій/наказів з бухгалтерського і аудиторського обліку [30].

Основними джерелами правового регулювання є:

1. Закон України «Про публічні закупівлі», який визначає предмет правового регулювання, принципи прозорості й конкуренції, процедури закупівель та повноваження замовників. Часті редакційні оновлення вносилися з метою адаптації до практики й підвищення прозорості процедур [30].

2. Постанови Кабінету Міністрів (зокрема Постанова №1178 від 12.10.2022, що встановлює особливості здійснення закупівель у період воєнного стану), інструкції уповноважених органів та накази Міністерства фінансів щодо обліку й звітності. Ці документи деталізують процедури та надають тимчасові / спеціальні правила, важливі для практики замовників [22].

3. Електронна система ProZorro та нормативні документи, що визначають її функціонування як централізованого інструмента проведення процедур, оприлюднення інформації та збереження реєстру закупівель. ProZorro також продукує методичні матеріали щодо документального супроводу закупівель [35].

4. Закон «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» та відповідні стандарти, які визначають вимоги до аудиту фінансової звітності та професійної етики аудитора [27].

Ця сукупність нормативів формує юридичний каркас, але одночасно створює задачі узгодження між положеннями різних актів (наприклад, між бюджетним законодавством, правилами публічних закупівель і загальними положеннями бухгалтерського обліку).

Об'єктами обліку є зобов'язання перед постачальниками, авансові платежі, оплата товарів/робіт/послуг, ПДВ та супутні витрати (логістика, зберігання тощо). Упорядкування первинних документів і процедури їх приймання важливі для обґрунтування бюджетних витрат та подальшого аудиту. Електронна довідка ProZorro слугує інформаційним джерелом для підтвердження процедур закупівлі

й публікацій, але не замінює первинні бухгалтерські документи, що зберігаються в організації [35].

Бухгалтерський облік здійснюється відповідно до Плану рахунків і національних положень (накази Мінфіну). Для бюджетних установ діють окремі методики обліку бюджетних операцій, що вимагає особливої уваги при відображенні закупівель, фінансування і зобов'язань. Невідповідність методик між комерційним і бюджетним обліком створює ризики подвійного трактування однієї операції [11].

Для підприємств, що постачають товари/роботи/послуги за держзамовленнями, контракти публічних закупівель формують частину доходів, собівартості і потребують узгодженого підходу в калькуляції та витрачання ресурсів. Важливим є правильне віднесення витрат, пов'язаних із виконанням контракту (наприклад, додаткові гарантійні витрати), що впливають на об'єктивність фінансових показників.

Замовники зобов'язані вести публічну звітність щодо проведених процедур, оприлюднювати інформацію в електронній системі та надавати фінансові звіти відповідно до бюджетного та бухгалтерського законодавства. Публічність процедур (оголошення, протоколи, договірні умови, звіти про виконання) — ключовий елемент контролю й підзвітності суспільству. Одночасно фінансова звітність замовників підлягає загальним правилам бухгалтерського обліку й аудитному нагляду, коли це передбачено законом [35].

Державна аудиторська служба та інші контролюючі органи мають повноваження перевіряти процедури закупівель, зокрема на предмет дотримання законодавства, коректності процедур і цільового використання коштів. Незалежний фінансовий аудит (аудиторські фірми) проводиться за потреби (наприклад, для суб'єктів, для яких аудит є обов'язковим), і підпорядковується Закону про аудит та міжнародним стандартам. Аудит дотримання (compliance audit) закупівель набуває все більшого значення як інструмент забезпечення відповідності процедур вимогам Закону й внутрішнім політикам [35].

Система внутрішнього контролю та внутрішній аудит у замовників мають забезпечувати ефективність процесу закупівель і мінімізувати ризики корупції та порушень. Рекомендовані підходи включають документовані бізнес-процеси, розмежування відповідальностей і автоматизацію контролю (включно з використанням електронної системи). Міністерство фінансів і суміжні відомства випускають методичні вказівки щодо організації внутрішнього контролю й внутрішнього аудиту.

Нормативно-правове регулювання обліку, звітності та аудиту публічних закупівель в Україні створює комплексну правову основу для забезпечення прозорості, ефективності та підзвітності державних витрат. Основними напрямками удосконалення є: розробка уніфікованих методичних рекомендацій щодо обліку та звітності операцій публічних закупівель; інтеграція даних електронної системи ProZorro з внутрішніми інформаційними системами замовників; підвищення кваліфікації кадрів у сфері внутрішнього аудиту та контролю; розвиток практики аудиту дотримання процедур для забезпечення відповідності законодавству в будь-яких умовах.

Ефективне нормативне регулювання обліку, звітності та аудиту публічних закупівель сприяє раціональному використанню бюджетних ресурсів, підвищенню прозорості процедур та зміцненню довіри громадськості до державних інституцій.

1.3. Зарубіжний досвід організації обліку і контролю державних закупівель та можливості його адаптації в Україні

Ефективна організація обліку та контролю державних закупівель є ключовою передумовою раціонального використання публічних фінансових ресурсів, забезпечення прозорості бюджетного процесу та зниження корупційних ризиків. У розвинених країнах система державних закупівель розглядається не лише як інструмент забезпечення потреб публічного сектору, а й як важливий

механізм реалізації соціально-економічної, інноваційної та регіональної політики. Саме тому зарубіжний досвід у сфері організації обліку і контролю закупівель становить значний науково-практичний інтерес для України в умовах реформування системи публічних фінансів та євроінтеграції.

У країнах Європейського Союзу організація державних закупівель базується на директивах ЄС, які встановлюють єдині підходи до процедур закупівель, прозорості, обліку та звітності. Особливістю є інтеграція закупівельних процесів із системами державних фінансів та бухгалтерського обліку, що забезпечує безперервний контроль за рухом бюджетних коштів на всіх етапах — від планування до виконання контракту.

Бухгалтерський облік закупівель у країнах ЄС здійснюється відповідно до національних стандартів, гармонізованих з Міжнародними стандартами фінансової звітності для державного сектору (IPSAS). Це дозволяє забезпечити порівнянність даних, прозорість витрат та підзвітність розпорядників бюджетних коштів. Контроль реалізується через поєднання внутрішнього фінансового контролю, незалежного аудиту та діяльності спеціалізованих органів державного фінансового нагляду.

Для України корисним є досвід ЄС щодо: стандартизації обліку закупівель; посилення ролі внутрішнього контролю замовників; застосування ризик-орієнтованого підходу до аудиту.

У Сполучених Штатах Америки система державних закупівель характеризується високим рівнем формалізації та жорстким фінансовим контролем. Центральне місце займає федеральна система контрактного управління, яка поєднує облік зобов'язань, витрат та результатів виконання контрактів.

Облік закупівель ведеться за принципом нарахування відповідно до федеральних стандартів бухгалтерського обліку (FASAB), що дозволяє відображати не лише фактичні витрати, а й майбутні зобов'язання держави. Контроль здійснюється багаторівнево: внутрішні контрольні підрозділи агентств, Офіс урядової підзвітності (GAO), а також незалежні аудитори [35].

Важливим елементом є система персональної відповідальності посадових осіб за порушення закупівельного законодавства, що значно підвищує дисципліну у сфері управління бюджетними коштами.

Для України актуальним є: запровадження обліку бюджетних зобов'язань у розширеному форматі; посилення контрактного контролю; підвищення відповідальності уповноважених осіб.

Канада, Швеція, Данія та Фінляндія відомі високим рівнем відкритості та цифровізації публічних закупівель. Електронні платформи закупівель інтегровані з бухгалтерськими та бюджетними системами, що забезпечує автоматизований облік операцій та постійний моніторинг витрат.

Контроль у цих країнах ґрунтується на превентивних механізмах: відкритість даних, публічний доступ до інформації про контракти та активна участь громадянського суспільства. Завдяки цьому зменшується потреба у репресивних формах контролю, а ризики зловживань виявляються на ранніх стадіях.

Для України цінним є досвід: повної інтеграції ProZorro з системами бухгалтерського обліку; розширення відкритих даних щодо виконання договорів; розвитку громадського фінансового контролю.

Адаптація зарубіжного досвіду організації обліку і контролю державних закупівель в Україні має здійснюватися з урахуванням національних правових, інституційних та економічних особливостей. Найбільш перспективними напрямками є:

- гармонізація національних стандартів бухгалтерського обліку з IPSAS;
- запровадження єдиних підходів до обліку закупівельних зобов'язань;
- розвиток внутрішнього контролю у замовників;
- застосування ризик-орієнтованого підходу до державного фінансового аудиту;
- подальша цифровізація та аналітичне використання даних системи ProZorro.

Водночас важливо забезпечити підвищення професійної компетентності бухгалтерів, аудиторів та уповноважених осіб із закупівель, оскільки саме людський фактор залишається ключовим елементом ефективного функціонування системи.

Зарубіжний досвід свідчить, що ефективна система державних закупівель базується на поєднанні стандартизованого бухгалтерського обліку, багаторівневого фінансового контролю та високого рівня прозорості. Використання кращих міжнародних практик дозволяє не лише забезпечити економію бюджетних коштів, а й підвищити довіру суспільства до державних інституцій. Для України імплементація такого досвіду є важливою умовою розвитку сучасної, ефективної та підзвітної системи публічних закупівель.

РОЗДІЛ 2

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ТА АУДИТУ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ В УМОВАХ ФУНКЦІОНУВАННЯ СИСТЕМИ PROZORRO

2.1. Організаційно-економічна характеристика крок учасника системи публічних закупівель

Організація облікового процесу є ключовим аспектом управління підприємством. Вона забезпечує не лише точність і своєчасність ведення бухгалтерського обліку, а й формує основи для прийняття управлінських рішень. У випадку ТОВ "УПК "КРОК", що функціонує у конкурентному бізнес-середовищі, ефективна організація облікового процесу стає запорукою фінансової стійкості та успіху.

Товариство з обмеженою відповідальністю "Українська промислова компанія "КРОК" (далі – ТОВ "УПК "КРОК") є українським підприємством, яке займається виробництвом та постачанням промислової продукції. Компанія має на меті задовольнити потреби своїх клієнтів та зайняти провідні позиції на ринку.

ТОВ "УПК "КРОК" є забезпечення своїх клієнтів високоякісною продукцією та надання комплексних рішень, що відповідають сучасним технологічним вимогам. Компанія орієнтується на постійне вдосконалення своїх процесів, впровадження інноваційних технологій, розширення географії продажів та розробку нових продуктів, аби підвищити свою конкурентоспроможність на ринку.

Основні види діяльності (КВЕД) [31].

15.20 – Виробництво взуття (основне)

13.92 – Виробництво готових текстильних виробів (крім одягу)

14.12, 14.14, 14.13, 14.19 – Виробництво робочого, спіднього, верхнього одягу та аксесуарів

46.42, 46.90, 46.24, 46.41, 46.75 – Оптова торгівля одягом, взуттям, хімічними продуктами та іншими товарами

52.10 – Складське господарство

68.20 – Оренда нерухомості

77.11, 77.33, 77.39 – Оренда автотранспорту, офісного обладнання [31].

З 2004 року – ключовий виробник шкіряного спеціального та військового взуття (близько 30 % ринку в Україні). Виконує державні замовлення для силових структур і поліції ukrlegprom.org. Підприємство сертифіковане за ISO 9001 (система якості) і ISO 14001 (екологія). Має власні потужності з виготовлення спецодягу, трикотажу, шкарпеток, спорядження (рюкзаки, спальники тощо) [12]. Працює з НБУ, МінОборони, Нацполіцією, ДСНС Житомирської обл. тощо [32].

ТОВ «УПК «КРОК»» — це потужне підприємство легкої промисловості, що спеціалізується на виробництві спецвзуття та спорядження високої якості з потужностями в Житомирі. Компанія має стабільні фінансові показники, сильні ринкові позиції в держсекторі та власну виробничу інфраструктуру.

Показники господарської діяльності ТОВ «УПК «КРОК»» узагальнено в табл. 2.1.

Таблиця 2.1

Показники господарської діяльності ТОВ «УПК «КРОК»» за 2020-2024 рр.

Показники	Роки				Відхилення 2024 до 2020 рр.
	2021	2022	2023	2024	
Кількість персоналу	125	147	146	171	46
Дохід (тис грн)	97858	306576	288261	291019	193161
Чистий прибуток (тис грн)	4333	79865	3722	26336	22003
Активи (тис грн)	45408	143261	150072	178549	133141
Гроші та їх еквіваленти (тис грн)	3054	40117	8155	43536	40482
Поточні зобов'язання (тис грн)	5 295	23 284	26 373	26 514	21219
Власний капітал (тис грн)	40112	119977	123700	152035	111923

Джерело: узагальнено автором за фінансовою звітністю ТОВ "УПК "КРОК"

Аналіз показників господарської діяльності ТОВ «УПК «КРОК»» за 2020-2024 роки дає змогу оцінити динаміку розвитку підприємства, виявити основні тенденції та зрозуміти фінансову стабільність компанії. Так, кількість персоналу

зросла з 125 до 171 осіб, що свідчить про розширення компанії та можливе збільшення обсягів виробництва або нових проектів. Це може бути позитивним знаком, оскільки зріст персоналу зазвичай передбачає потребу в обслуговуванні більшого обсягу бізнесу.

Дохід підприємства показав значний ріст до 2022 року з подальшим невеликим зниженням у 2023 році, але в 2024 році знову зріс до рівня близько 291019 тис. грн. Загальний зростання доходу за період складає значні 193161 тис. грн, що свідчить про стійкий бізнес і попит на його продукцію чи послуги.

Чистий прибуток демонструє значні коливання: зростання до 79865 тис. грн у 2022 році, різке падіння у 2023 році до 3722 тис. грн, і, нарешті, відновлення до 26336 тис. грн у 2024 році. Тим не менш, загальне приросту за період є позитивним (22,003 тис. грн), що може свідчити про покращення фінансових показників.

Активи підприємства зросли втричі, що відображає зростання масштабів бізнесу та його інвестиційної діяльності. Збільшення активів може також свідчити про більше залучення капіталу чи розширення виробничих потужностей.

Гроші та їх еквіваленти значно зросли у 2022 році, що дозволило підприємству мати запас ліквідності. Навіть після зниження у 2023 році в 2024 році компанія вдалося досягти підвищення до 43536 тис. грн, що свідчить про покращення ліквідності.

Власний капітал збільшився на 111923 тис. грн, що є дуже позитивним знаком. Це свідчить про те, що підприємство отримує прибуток і здатне реінвестувати його в свою діяльність.

Загалом показники господарської діяльності ТОВ «УПК «КРОК»» за 2020-2024 роки вказують на позитивну динаміку зростання. Попри деякі коливання в чистому прибутку та грошей, загальне зростання активів, доходів і власного капіталу вказує на стабільний розвиток компанії. Рекомендується продовжувати енергетичні інвестиції у розвиток та управління активами для подальшого зростання та фінансової стабільності.

Аналіз показників фінансово-господарської діяльності ТОВ «УПК «КРОК»» за 2020-2024 роки свідчить про позитивні тенденції у доходах та активності

підприємства, але також виявляє проблеми з чистим прибутком та ліквідністю. Оптимізація витрат, контроль дебіторської та кредиторської заборгованості, а також аналіз причин зниження прибутків у 2024 році є важливими етапами для підвищення фінансової стабільності і подальшого розвитку компанії. Успішна стратегія управління коштами і чіткий фінансовий контроль стане ключем до зростання в умовах конкурентного середовища фармацевтичного ринку.

Фінансові індикатори ТОВ «УПК “КРОК”» за 2020-2024 рр. узагальнено в табл. 2.2.

Таблиця 2.2

Фінансові індикатори ТОВ «УПК “КРОК”» за 2020-2024 рр.

Показники	Роки					Відхилення 2024 до 2020 рр.
	2020	2021	2022	2023	2024	
Коефіцієнт поточної ліквідності	1,82	4,37	5,17	4,43	5,17	3,35
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,43	0,58	1,72	0,31	1,64	1,21
Коефіцієнт швидкої ліквідності	1,2	1,54	3,61	1,5	2,35	1,15
Коефіцієнт автономії	0,67	0,88	0,84	0,82	0,85	0,18
Рентабельність активів (ROA)	0,05	0,1	0,56	0,02	0,15	0,1
Рентабельність власного капіталу (ROE)	0,07	0,11	1	0,03	0,19	0,12
Чиста маржа	0,05	0,04	0,26	0,01	0,09	0,04
Коефіцієнт покриття необоротних активів власним капіталом	1,69	1,8	5,25	3,73	3,66	1,97
Коефіцієнт заборгованості	0,33	0,12	0,16	0,18	0,15	-0,18

Джерело: узагальнено автором за фінансовою звітністю ТОВ "УПК "КРОК"

Аналіз основних фінансових індикаторів ТОВ «УПК “КРОК”» за період з 2020 по 2024 роки та дозволяє оцінити фінансову стабільність компанії та її ефективність в управлінні ресурсами. Так, коефіцієнт поточної ліквідності збільшився на 3,35, що свідчить про значне поліпшення платоспроможності компанії. Коефіцієнт вище 1 вказує на те, що підприємство має достатньо поточних активів для покриття своїх короткострокових зобов'язань.

Аналіз основних фінансових індикаторів ТОВ «УПК “КРОК”» за період з 2020 по 2024 роки та дозволяє оцінити фінансову стабільність компанії та її ефективність в управлінні ресурсами. Так, коефіцієнт поточної ліквідності збільшився на 3,35, що свідчить про значне поліпшення платоспроможності компанії. Коефіцієнт вище 1 вказує на те, що підприємство має достатньо поточних активів для покриття своїх короткострокових зобов'язань.

Коефіцієнт абсолютної ліквідності зріс на 1,21 п. Він показує, що в 2022 році компанія мала достатньо коштів для покриття зобов'язань, але в 2023 році це значення знизилося (до 0,31). У 2024 році відновлення до 1,64 є позитивним сигналом про поліпшення ліквідності.

Коефіцієнт швидкої ліквідності зріс на 1,15 п., що свідчить про добру фінансову стійкість компанії в умовах короткочасних зобов'язань, а в 2024 році залишилася на хорошому рівні (2,35). Відзначений ріст показує здорову фінансову ситуацію.

Коефіцієнт автономії зріс на 0,18 п. Він показує частку власного капіталу в загальних активах. Зростання з 0,67 до 0,85 свідчить про добру фінансову незалежність підприємства, що є важливим фактором для інвесторів.

Коефіцієнт покриття необоротних активів власним капіталом зріс на 1,97 п. Ріст цього коефіцієнта свідчить про те, що власний капітал покриває необоротні активи фірми. Значне збільшення в 2022 році до 5,25 вказує на дуже гарну фінансову стійкість, хоча в наступні роки відбулося зниження, але в загальному коефіцієнт залишається на достатньому рівні.

Фінансові індикатори ТОВ «УПК “КРОК”» в цілому демонструють позитивну динаміку, хоча мають зріст і падіння в рентабельності та маржі. Підприємство демонструє високу ліквідність та стабільну фінансову автономію. Необхідно зосередитися на підвищенні рентабельності та стабілізації чистих марж, щоб скомплектувати загальний фінансовий успіх і здатність до подальшого росту в умовах конкуренції. Крім того, збереження або навіть поліпшення показників ліквідності та автономії засвідчує про хороше управління фінансами в умовах економічних коливань.

SWOT-аналіз є методу стратегічного планування, який допомагає організаціям оцінити свої сильні і слабкі сторони, а також можливості та загрози, що виникають в зовнішньому середовищі. У випадку ТОВ "Українська промислова компанія "КРОК", SWOT-аналіз дозволить виявити ключові аспекти, які можуть вплинути на діяльність компанії.

Результати стратегічного аудиту становлять фундамент для проведення SWOT-аналізу – методології стратегічного аналізу, яка дозволяє ідентифікувати сильні та слабкі сторони компанії, а також визначити її можливості й загрози. Приклад SWOT-аналізу ТОВ «Українська промислова компанія „КРОК“» наведено у табл. 2.3.

Таблиця 2.3

SWOT-аналіз ТОВ "УПК "КРОК"

	Можливості	Загрози
Зовнішнє середовище	- Розширення на нові ринки: Відкриття нових ринків (як національних, так і міжнародних) допоможе збільшити обсяги продажів і підвищити прибутковість. - Стимулювання попиту: Зростаючий попит на якісні промислові товари, що може стати запорукою розширення ринку. - Впровадження інновацій: Інвестиції в нові технології можуть підвищити продуктивність і зменшити витрати. - Державна підтримка: Залучення державних програм підтримки та субсидій для розвитку промисловості і впровадження нових технологій.	- Економічна нестабільність: Зміни в економічному середовищі, інфляція чи великі коливання валют можуть негативно вплинути на бізнес. - Регуляторні зміни: Зміни у законодавстві можуть привести до додаткових витрат або обмежень у діяльності. - Конкуренція: Поява нових, більш агресивних конкурентів може призвести до зниження цін та порушити конкурентоспроможність. - Зміни у попиті: Зміни в потребах споживачів можуть інтегруватися в бізнес-модель.
	Сильні сторони	Слабкі сторони
Внутрішнє середовище	- Висока якість продукції: ТОВ "КРОК" має репутацію виробника якісної продукції, що забезпечує задоволення потреб клієнтів і формує лояльність. - Досвід та експертиза: Наявність кваліфікованого персоналу з досвідом у галузі, що дозволяє швидко та ефективно реагувати на зміни в ринкових умовах. - Сучасні технології: Використання передових технологій у виробництві підвищує продуктивність і знижує витрати. - Сильні партнерські зв'язки: Налагоджені зв'язки з постачальниками та клієнтами, що сприяє зменшенню витрат і стабільності поставок.	- Обмежений фінансовий ресурс: Надмірна залежність від зовнішніх джерел фінансування може обмежувати можливості для інвестицій у розвиток. - Нестача інновацій: Можливе недостатнє впровадження нових технологій або продуктів через ризики та ресурси. - Висока конкуренція: Підвищена конкуренція в галузі може впливати на цінову політику та частку ринку. - Обмежена географічна присутність: Переважно зосередженість на місцевому ринку та недостатня експансія на міжнародні ринки.

Джерело: узагальнено автором за фінансовою звітністю ТОВ "УПК "КРОК"

SWOT-аналіз ТОВ "Українська промислова компанія "КРОК" показує широкий спектр аспектів, які можуть вплинути на діяльність компанії. Виявлення сильних сторін може бути використано для підвищення конкурентоспроможності, а слабкі сторони - для визначення необхідності змін у внутрішній структурі. У той же час, можливості мають потенціал для розвитку, а загрози потребують уваги й стратегічного планування для їх подолання. Використання результатів SWOT-аналізу допоможе ТОВ "КРОК" формулювати свою стратегію, спрямовану на зростання, розвиток та стабільність в умовах сучасного бізнес-середовища.

Бухгалтерський облік в ТОВ "УПК "КРОК" здійснюється відповідним відділом, який підпорядковується головному бухгалтеру.

Організація облікового процесу в ТОВ "УПК "КРОК" є важливим чинником, що впливає на ефективність управління підприємством. Чітка структура, відповідність сучасним вимогам та автоматизація облікових процесів дозволяють досягати високої точності, швидкості та прозорості фінансової інформації. Значення облікового процесу в діяльності компанії важко переоцінити, адже він забезпечує основу для аналізу, планування та прийняття стратегічних рішень.

2.2. Особливості ведення бухгалтерського обліку операцій з публічних закупівель у системі ProZorro

Бухгалтерський облік публічних закупівель є невід'ємною частиною управлінської та фінансової діяльності підприємств, що беруть участь у системі ProZorro. Його особливості визначаються специфікою електронної платформи, законодавчими вимогами та внутрішніми процедурами підприємства.

Облік публічних закупівель у ТОВ «УПК «КРОК»» ведеться відповідно до: Закону України «Про публічні закупівлі» [30]; Національних стандартів бухгалтерського обліку (НСБО) [21]; Методичних рекомендацій Державної казначейської служби щодо ведення обліку операцій з державними замовниками; внутрішніх положень підприємства щодо організації фінансового обліку та

контролю закупівель. Дотримання цих нормативних документів забезпечує достовірність, своєчасність та повноту відображення операцій у бухгалтерському обліку, а також гарантує прозорість і відповідність процедурам системи ProZorro.

ТОВ «УПК «КРОК»» здійснює бухгалтерський облік операцій з публічних закупівель за допомогою інтегрованої системи ProZorro та внутрішніх програмних рішень підприємства. Основні особливості обліку включають:

1. Автоматизація процесів – електронна платформа дозволяє формувати та обробляти документи щодо участі у тендерах, укладення договорів, оплати та звітності без паперових носіїв.
2. Контроль етапів закупівлі – кожна операція реєструється у системі, що забезпечує відстеження статусу тендеру, контроль за виконанням договору та надходженням товарів чи послуг.
3. Систематизація первинних документів – у обліку використовуються електронні акти виконаних робіт, накладні, рахунки-фактури та договірні документи, інтегровані у бухгалтерську систему.
4. Аналітичний облік – підприємство веде аналітику за видами закупівель, контрагентами та проектами, що дозволяє оцінювати економічну ефективність участі у тендерах та планувати витрати.

Бухгалтерський облік операцій з публічних закупівель у ТОВ «УПК «КРОК»» охоплює такі етапи:

1. Реєстрація участі в тендері – облік заявок, кваліфікаційних документів та гарантій.
2. Укладання договору та отримання авансу – фіксація зобов'язань та авансових платежів.
3. Виконання договору та оформлення документів – облік постачання товарів, виконання робіт та надання послуг з використанням електронних актів та накладних.
4. Розрахунки з контрагентами – проведення оплат та реєстрація у бухгалтерських рахунках відповідно до плану рахунків.

5. Формування фінансової звітності – узагальнення операцій для внутрішньої та зовнішньої звітності, аналіз економічної ефективності закупівель.

Важливою складовою обліку є внутрішній контроль, який забезпечує:

- правильність та своєчасність відображення операцій;
- відповідність законодавству та внутрішнім регламентам;
- прозорість операцій для зовнішнього аудиту;
- оцінку ефективності витрат та відповідність закупівель бюджетним або договірним умовам.

Впровадження електронної платформи ProZorro для обліку дозволяє ТОВ «УПК «КРОК»»:

- мінімізувати ризики помилок у бухгалтерському обліку;
- автоматизувати документообіг та контроль за виконанням договорів;
- підвищити прозорість операцій та зменшити ймовірність корупційних ризиків;
- забезпечити оперативну аналітику для прийняття управлінських рішень.

Початковим етапом участі підприємства у системі публічних закупівель є реєстрація на авторизованому електронному майданчику системи ProZorro. Для ТОВ «УПК «КРОК»» цей етап має ключове значення, оскільки саме через електронний майданчик здійснюється доступ до інформації про закупівлі, подання тендерних пропозицій, обмін документами та подальше виконання договірних зобов'язань.

Реєстрація передбачає створення облікового запису підприємства із зазначенням основних ідентифікаційних даних, зокрема:

- повного найменування суб'єкта господарювання;
- коду ЄДРПОУ;
- місцезнаходження;
- банківських реквізитів;
- контактної інформації відповідальних осіб.

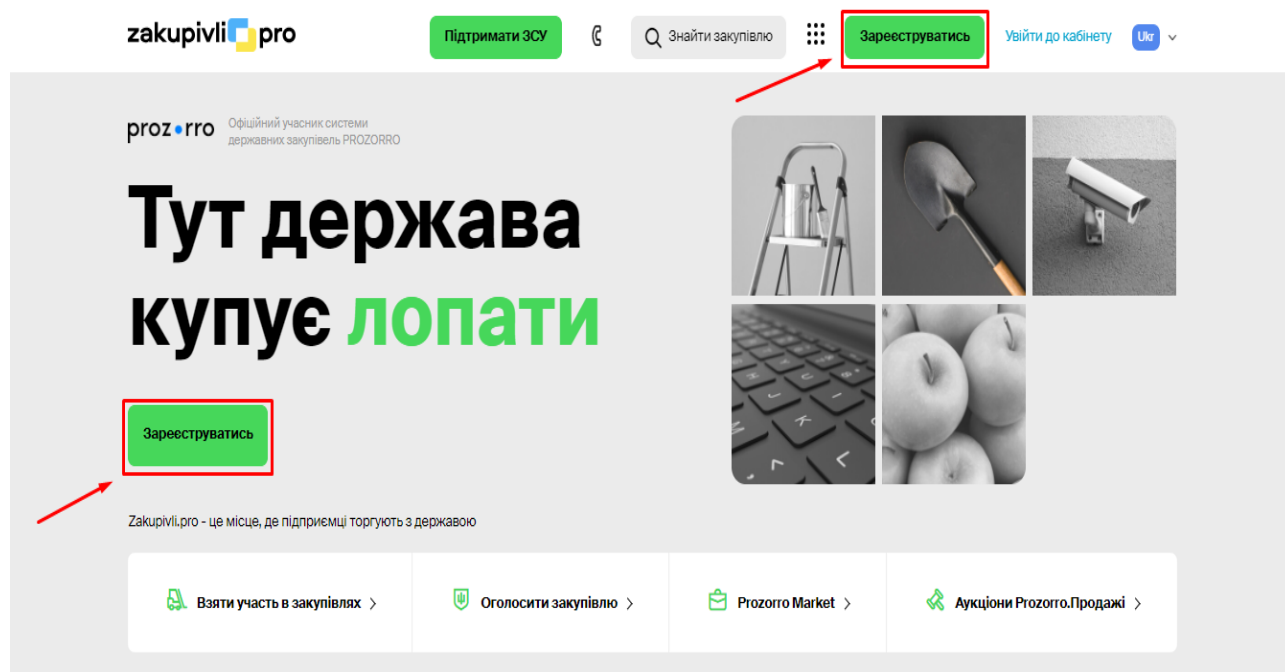
Обов'язковою умовою реєстрації є використання кваліфікованого електронного підпису (КЕП), який забезпечує автентифікацію користувача, юридичну значущість електронних документів та захист інформації. Застосування КЕП гарантує дотримання принципів безпеки, достовірності та незмінності даних у системі.

Після завершення реєстрації підприємство отримує можливість:

- переглядати оголошення про закупівлі;
- брати участь у відкритих торгах та спрощених закупівлях;
- подавати та коригувати тендерні пропозиції;
- отримувати повідомлення про результати процедур;
- завантажувати та зберігати електронні документи.

Таким чином, реєстрація на електронному майданчику є базовим елементом інформаційного забезпечення участі ТОВ «УПК «КРОК»» у публічних закупівлях, оскільки створює технічні та правові передумови для прозорості, контрольованої та ефективної взаємодії підприємства з державними замовниками в межах системи ProZorro.

Щоб зареєструватися на майданчику необхідно перейти на головну сторінку Zakupivli.Pro та натисніть “Зареєструватись” [37].

Для реєстрація на майданчику необхідно вказати ім'я, прізвище, контактний номер телефону та електронну пошту. Необхідно використовувати актуальну адресу електронної пошти, адже на неї буде приходити вся інформація щодо закупівель [37].

Реєстрація постачальника

Постачальник | Державний замовник | Комерційний замовник | Учасник аукціонів | Організатор аукціонів

Отже, ви – постачальник, який продає товари та послуги на державних чи комерційних тендерах, а також у електронних каталогах. Це не ваша мета?
[Дивіться інші типи профілів.](#)

Ім'я: Прізвище:

Контактний номер телефону:

Електронна адреса:

Вкажіть ту електронну пошту, до якої ви маєте доступ

Наступним етапом є створення пароля та ознайомлення з ofertou, політикою конфіденційності. Підтвердження відмітки та реєстрація [37].

Пароль:

☒ Я погоджуюсь з [офертою](#) і [політикою конфіденційності](#)

[Зареєструватись](#)

Вже зареєстровані на майданчику? [Увійдіть до кабінету](#)

Після створення особистого кабінету на майданчику необхідно підтвердити електронну пошту, щоб мати можливість отримувати актуальні закупівлі, важливі повідомлення тощо. Щоб підтвердити пошту необхідно відкрити лист із темою “Підтвердження реєстрації на Zakupivli.Pro” та перейти за посиланням у ньому [37].

Доброго дня, Тест Тест

Раді бачити вас на майданчику [Zakupki.Prom](#)

Щоб успішно завершити реєстрацію і підтвердити свою електронну пошту foyohe5089@rubygon.com перейдіть за [посиланням](#) або натисніть на кнопку нижче.

Підтвердити пошту

Доброго дня, Тест Тест

Раді бачити вас на майданчику [Zakupki.Prom](#)

Щоб успішно завершити реєстрацію і підтвердити свою електронну пошту foyohe5089@rubygon.com перейдіть за [посиланням](#) або натисніть на кнопку нижче.

Підтвердити пошту

У розділі Дані про компанію необхідно заповнити дані у наступних блоках: основні дані; юридична адреса; робота за актами виконаних робіт

Основні дані	
Код ЄДРПОУ *	Форма власності *
2030000003	ФОП
Назва *	Назва англійською *
ФОП 'Постачальник'	FOP 'Postachalnyk'
Веб сайт	Класифікація суб'єктів господарювання
	-- не можу вибрати --

Юридична адреса	
Країна *	Область *
Україна (UA-EDR)	м. Київ
Населений пункт *	Поштовий індекс *
Київ	789

Далі зазначаються тарифи для участі в державних закупівлях

Тарифи	
Єдині тарифи в системі Prozorro (визначені Постановою КМУ №166)	
Бюджет лоту 	Вартість доступу, в тому числі ПДВ
до 20 000 грн	20.40 грн
20 001 - 50 000 грн	142.80 грн
Державні закупівлі 50 001 - 200 000 грн	408.00 грн
200 001 - 1 000 000 грн	612.00 грн
1 000 001 - 4 000 000 грн	2040.00 грн
від 4 000 001 грн	4080.00 грн

Далі відбувається пошук замовлень. Щоб швидко знайти потрібну закупівлю можна за допомогою рядка пошуку та набору фільтрів. Через пошук можна знайти закупівлю за її назвою чи ідентифікатором або за назвою чи ЄДРПОУ замовника. На етапі Прийому пропозицій слід звернути увагу на дату завершення цього етапу, щоб мати змогу підготувати документи [37].

вершкове масло Державний навчальний заклад "Барський професійний будівельний ліцей" Про компанію	6 000 грн з ПДВ	Оголошена: 10 бер. 16:15 Завершення періоду уточнень: 13 бер. 00:00 Прийом пропозицій: 13 бер. 00:00 – 14 бер. 00:00 Аукціон: 14 бер. 13:06 Додати в календар	Прийом пропозицій Залишилось: 11 г. 43 хв. Додати до обраного Запланувати участь Додати нотатку
---	--------------------	---	---

Щоб подати пропозицію на закупівлю необхідно:

1. Ознайомитися з умовами закупівлі та підготувати необхідні документи.
2. Обрати закупівлю, до якої маєте бажання подати пропозицію. Натиснувши на її назву у списку, що дасть можливість перейти на відповідну сторінку.
3. Щоб у подальшому швидко знаходити обрану закупівлю, необхідно додати її до «Обраного» і якщо підприємство планує взяти участь, необхідно натиснути кнопку «Запланувати участь».

4. Для організації власних дій чи нотаток щодо закупівлі необхідно скористатися розділом «Нотатки» [37].

На сторінці закупівлі уважно ознайомтеся з усією інформацією щодо процедури проведення закупівлі та з тендерною документацією, відповідно до якої необхідно підготувати комплект документів.

1. Для створення пропозиції необхідно натиснути кнопку «Подати пропозицію» на сторінці закупівлі.

2. Далі слід вказати цінову пропозицію, яка не повинна перевищувати встановлену суму закупівлі.

Відібрані для вас Державні закупівлі Комерційні закупівлі Підписи **НОВИНКА** Профіль Оплати та акти Послуги та аналітика   Prozorro Market

Особистий кабінет > Держ. закупівлі > Закупівля > Пропозиція

[Назад до закупівлі](#)

Пропозиція в закупівлю UA-2020-12-02-000021-b

Тестова закупівля

На рахунку компанії: 1 173 грн.

Сума поповнення, грн ?

1700.00

Виписати рахунок

Можна виписати рахунок на будь-яку суму від 170 грн. Рекомендуємо поповнити рахунок завчасно, оскільки зарахування коштів на баланс може зайняти деякий час.

Ваша цінова пропозиція за весь обсяг закупівлі, грн

Ваша ставка не повинна перевищувати бюджет закупівлі: 5 000 грн без ПДВ

Документи з електронним підписом

Відібрані для вас Державні закупівлі Комерційні закупівлі Підписи **НОВИНКА** Профіль Оплати та акти Послуги та аналітика   Prozorro Market

Особистий кабінет > Держ. закупівлі > Закупівля > Пропозиція

[Назад до закупівлі](#)

Пропозиція в закупівлю UA-2020-12-02-000021-b

Тестова закупівля

На рахунку компанії: 1 173 грн.

Сума поповнення, грн ?

1700.00

Виписати рахунок

Можна виписати рахунок на будь-яку суму від 170 грн. Рекомендуємо поповнити рахунок завчасно, оскільки зарахування коштів на баланс може зайняти деякий час.

Ваша цінова пропозиція за весь обсяг закупівлі, грн

Ваша ставка не повинна перевищувати бюджет закупівлі: 5 000 грн без ПДВ

Документи з електронним підписом

3. Далі слід додати всі документи, що вимагає замовник у тендерній документації. Завантаження документів необхідно здійснити до завершення терміну прийому пропозицій.

Документи без електронного підпису

+ Прикріпити файл

Максимум 1000 файлів, не більше 49.00 МВ кожен.

4. Для завершення процесу необхідно натиснути кнопку «Подати пропозицію». Щоб переконатися, що пропозиція успішно надіслана до Центральної бази даних, слід оновити сторінку закупівлі (натиснувши клавішу F5). Після цього має з'явитися унікальний ID-номер – підтвердження реєстрації вашої пропозиції та документів у ЦБД.

[Додати інформацію про субпідрядників](#)

☒ Автоматично підтверджувати мою пропозицію після зміни будь-яких умов закупівлі

☒ Підтверджую відповідність кваліфікаційним вимогам, встановлених замовником у тендерній документації

Після завершення аукціону ваша пропозиція і вся завантажена інформація буде опублікована в публічному доступі.

[Подати пропозицію](#) [Зберегти чернетку](#) [Скасувати](#)

Як тільки настає черга учасника робити ставку, знизу екрану з'явиться поле для введення ціни пропозиції. Система підкаже яке мінімальне зниження ціни можливе, зважаючи на крок аукціону. Ставку можна знизити до вказаної або меншої суми чи залишити без змін. Для того, щоб залишити ставку без змін необхідно пропустити хід.

Ваша заявка: 2 800,00 або менше

[Зробити заявку](#) [Очистити](#)

До завершення відведеного на хід часу ставку можна змінити або відмінити. Але після публікації та переходу ходу до наступного учасника, ставку змінити не можна. В разі помилки підвищити ставку в наступному раунді буде не можливо.

Ваша заявка: 2 800,00 або менше

[Змінити](#) [Відмінити заявку](#)

Після завершення кожного раунду виводяться всі ставки учасників, виділяються змінені ставки та мінімальна ставка.

Раунд 1

 Поставщик 2	3 000,00 грн
 ПАТ "Осадчий Поставщик"	2 800,00 грн мінімум

Після завершення третього раунду оголошуються результати аукціону та розкриваються назви компаній-постачальників. Таким чином, етап аукціону вважається завершеним, а процедура закупівлі переходить до наступного етапу — кваліфікації.

Оголошення результатів

 Поставщик 2	3 000,00 грн
 Ви	2 800,00 грн мінімум

[Повернутися до Закупівлі](#)

Замовник та учасники аукціону не мають можливості бачити імена інших учасників до моменту завершення торгів, позначаючи їх лише номерами — «Учасник №1», «Учасник №2» тощо. Кожен учасник може ідентифікувати лише власну пропозицію, позначену як «Ви», та має можливість коригувати її шляхом зниження ціни.

Аукціон складається з трьох раундів, у кожному з яких учасникам відводиться по дві хвилини для внесення змін і зменшення своїх ставок.

Перед першим раундом аукціону на його сторінці відображаються початкові ставки. Першим робить ставку учасник з найбільшою сумою пропозиції, останнім — з мінімальною.

4хв 55сек до вашої черги

→ 1

UA-2025-08-02-000076-a

Військова частина А0515: Черевики з високими берцями зимові

Черевики з високими берцями зимові - 2 000 пара

Початкові заявки

☒ Ви	4 728 000,00 грн
☒ Учасник №2	4 337 880,00 грн мінімум

Раунд 1

☐ Ви	4 728 000,00 грн
☐ Учасник №2	4 337 880,00 грн мінімум

Раунд 2

Як тільки настає черга учасника робити ставку, знизу екрану з'явиться поле для введення ціни пропозиції. Система підкаже яке мінімальне зниження ціни можливе, зважаючи на крок аукціону.

Ставку можна знизити до вказаної або меншої суми чи залишити без змін. Для того, щоб залишити ставку без змін необхідно пропустити хід.

Ваша заявка: 2 800,00 або менше

2 800,00|

Зробити заявку

Очистити

Бухгалтерський облік операцій з публічних закупівель у ТОВ «УПК “КРОК”» у системі ProZorro характеризується високим рівнем автоматизації, прозорістю та інтеграцією з внутрішніми аналітичними та контролюючими механізмами. Такий підхід дозволяє не лише забезпечити достовірне відображення фінансових результатів, а й ефективно контролювати витрати, оцінювати економічну доцільність закупівель та підвищувати конкурентоспроможність підприємства.

2.3. Документальне оформлення та інформаційне забезпечення процесу публічних закупівель

Ефективне функціонування системи публічних закупівель неможливе без належного документального оформлення та якісного інформаційного забезпечення. Саме документи та інформаційні ресурси забезпечують прозорість, підзвітність, контроль і дотримання принципів законності під час використання публічних коштів. В умовах цифровізації економіки особливої актуальності набуває електронне середовище здійснення закупівель.

Документальне оформлення та інформаційне забезпечення процесу публічних закупівель на підприємстві є ключовими складовими ефективної організації закупівельної діяльності, що забезпечують дотримання вимог чинного законодавства, прозорість процедур, контроль за використанням фінансових ресурсів та належне інформаційне супроводження управлінських рішень. Для ТОВ «УПК “КРОК”», як учасника системи ProZorro, зазначені елементи набувають особливої значущості, оскільки діяльність підприємства відбувається в умовах підвищеного контролю з боку замовників та державних органів.

Документальне оформлення публічних закупівель у ТОВ «УПК “КРОК”» здійснюється відповідно до Закону України «Про публічні закупівлі» [30], підзаконних нормативно-правових актів, а також внутрішніх регламентів

підприємства. Сукупність документів формується поетапно відповідно до логіки закупівельного процесу.

На етапі планування та участі в закупівлі оформлюються:

- рішення керівництва про участь у конкретній закупівлі;
- внутрішні розрахунки собівартості предмета закупівлі;
- тендерна пропозиція, сформована відповідно до вимог замовника;
- довідки та підтвердні документи щодо кваліфікації, фінансової

спроможності та відсутності підстав для відмови в участі.

На етапі проведення процедури закупівлі ключовими документами є:

- електронна тендерна пропозиція, подана через систему ProZorro;
- повідомлення про намір укласти договір;
- протоколи розгляду пропозицій (у разі надання запитів або уточнень).

На етапі укладання та виконання договору документальне оформлення включає:

- договір про закупівлю та додаткові угоди до нього;
- видаткові накладні, акти приймання-передачі товарів, робіт або послуг;
- акти виконаних робіт (наданих послуг);
- рахунки-фактури, податкові накладні;
- платіжні доручення та банківські виписки.

Зазначені документи є підставою для відображення операцій у бухгалтерському обліку, формування фінансової та податкової звітності, а також проведення внутрішнього і зовнішнього аудиту.

Інформаційне забезпечення процесу публічних закупівель у ТОВ «УПК “КРОК”» ґрунтується на використанні електронних інформаційних систем, що дозволяють автоматизувати обробку даних, зменшити ризики помилок та забезпечити оперативний доступ до інформації.

Центральним елементом інформаційного забезпечення є електронна система ProZorro, яка:

- забезпечує відкритий доступ до інформації про закупівлі;

- фіксує всі дії учасників та замовників;
- зберігає електронні документи та історію процедур;
- дозволяє здійснювати моніторинг результатів участі підприємства в закупівлях.

Паралельно з ProZorro на підприємстві функціонують внутрішні обліково-інформаційні системи, зокрема бухгалтерське програмне забезпечення, в якому:

- відображаються розрахунки за договорами публічних закупівель;
- ведеться аналітичний облік доходів і витрат за окремими контрактами;
- формується управлінська, фінансова та податкова звітність.

Важливою складовою інформаційного забезпечення є також електронний документообіг, який дозволяє:

- зберігати первинні документи в цифровому вигляді;
- оперативно передавати інформацію між структурними підрозділами;
- забезпечувати належний рівень інформаційної безпеки та архівування даних.

Документальне оформлення та інформаційне забезпечення у ТОВ «УПК “КРОК”» функціонують як єдина обліково-інформаційна система, що забезпечує:

- повноту та достовірність облікових даних;
- контроль відповідності господарських операцій умовам договорів;
- прозорість участі підприємства у публічних закупівлях;
- інформаційну базу для внутрішнього контролю та аудиту.

Системний підхід до організації документального та інформаційного забезпечення дозволяє підприємству мінімізувати правові та фінансові ризики, підвищити ефективність участі у закупівлях та забезпечити відповідність вимогам державного фінансового контролю.

Отже, документальне оформлення та інформаційне забезпечення процесу публічних закупівель у ТОВ «УПК “КРОК”» є важливою складовою управління закупівельною діяльністю. Їх належна організація забезпечує законність, прозорість та ефективність участі підприємства в системі ProZorro, створює

інформаційну основу для бухгалтерського обліку, контролю й аудиту та сприяє прийняттю обґрунтованих управлінських рішень.

2.4. Організація та методика аудиту операцій публічних закупівель

В умовах обмеженості бюджетних ресурсів та підвищених вимог до прозорості використання публічних коштів особливого значення набуває ефективна система контролю за здійсненням публічних закупівель. Публічні закупівлі є одним із ключових інструментів реалізації державної фінансової політики, через який здійснюється значна частина видатків державного та місцевих бюджетів, що зумовлює підвищені ризики фінансових порушень та неефективного використання коштів.

За таких умов аудит операцій публічних закупівель виступає дієвим механізмом забезпечення законності, економічної доцільності та результативності закупівельної діяльності замовників. Належна організація та обґрунтована методика аудиту дозволяють своєчасно виявляти порушення законодавства у сфері публічних закупівель, мінімізувати фінансові ризики та підвищувати рівень внутрішнього контролю й управління бюджетними ресурсами.

Аудит операцій публічних закупівель є складовою системи фінансового контролю, спрямованою на перевірку законності, доцільності, ефективності та результативності використання публічних коштів. У дипломній роботі аудит закупівель розглядається як інструмент попередження фінансових порушень та підвищення якості управління бюджетними ресурсами.

Метою аудиту операцій публічних закупівель є формування обґрунтованого висновку щодо дотримання вимог законодавства у сфері публічних закупівель, достовірності документального оформлення та правильності відображення відповідних операцій у бухгалтерському обліку.

Завданнями аудиту є:

- перевірка правомірності планування та проведення процедур закупівель;
- оцінка ефективності використання бюджетних коштів;
- аналіз повноти та якості документального забезпечення закупівель;
- виявлення порушень і фінансових ризиків;
- розроблення рекомендацій щодо вдосконалення внутрішнього контролю.

Об'єктом аудиту є операції, пов'язані з плануванням, проведенням, виконанням та обліком публічних закупівель. Предметом аудиту виступає сукупність економічних відносин, що виникають у процесі використання бюджетних коштів через механізм закупівель.

Інформаційна база аудиту операцій публічних закупівель формується з різнорівневих джерел, що забезпечують повноту та об'єктивність перевірки. До основних джерел належать:

- річні плани закупівель та обґрунтування очікуваної вартості;
- тендерна документація та тендерні пропозиції учасників;
- протоколи рішень уповноваженої особи або тендерного комітету;
- договори про закупівлю та додаткові угоди;
- первинні бухгалтерські документи (акти, накладні, платіжні доручення);
- дані бухгалтерського обліку та фінансової звітності;
- інформація електронної системи закупівель Prozorro.

Саме використання даних Prozorro забезпечує аудитору доступ до повного ланцюга закупівельних рішень та дозволяє здійснювати аналітичні й порівняльні процедури.

Методика аудиту публічних закупівель являє собою сукупність методів, прийомів і процедур, спрямованих на перевірку законності та ефективності закупівельних операцій.

У процесі аудиту закупівель застосовуються такі методи: документальна перевірка; суцільне та вибіркове спостереження; аналітичні процедури; порівняльний аналіз; економічна оцінка ефективності закупівель; логічний і формальний контроль документів.

Організація аудиту закупівель передбачає системне планування, визначення об'єкта, суб'єкта, інформаційної бази та процедур перевірки. Залежно від суб'єкта контролю аудит може здійснюватися у формі:

- державного аудиту (органами Державної аудиторської служби України);
- внутрішнього аудиту (службами внутрішнього аудиту розпорядників бюджетних коштів);
- незалежного аудиту (у межах фінансового або спеціального аудиту).

Програма аудиту є робочим документом аудитора та визначає перелік процедур, строки та відповідальних осіб (табл. 2.1).

Таблиця 2.1

Програма аудиту публічних закупівель

Аудиторська процедура	Джерело інформації	Метод	Результат
Аналіз річного плану закупівель	Річний план, кошторис	Документальна перевірка	Висновок про обґрунтованість
Перевірка вибору процедури	Оголошення, ТД	Формальний контроль	Виявлення порушень
Аналіз тендерних пропозицій	Пропозиції учасників	Порівняльний аналіз	Оцінка конкуренції
Перевірка договору	Договір, додаткові угоди	Юридичний аналіз	Відповідність законодавству
Контроль виконання договору	Акти, платіжні документи	Суцільна перевірка	Оцінка ефективності

Джерело: узагальнено автором

Організація та методика аудиту операцій публічних закупівель відіграють ключову роль у забезпеченні законності, прозорості та ефективності використання публічних фінансових ресурсів. Комплексний підхід до аудиту, що поєднує правовий, фінансовий та аналітичний інструментарій, сприяє підвищенню результативності закупівельної діяльності та мінімізації ризиків фінансових порушень.

Запропонована організація та методика аудиту операцій публічних закупівель забезпечує комплексний підхід до перевірки законності, ефективності та прозорості використання публічних коштів. Реалізація програми аудиту та чітке дотримання алгоритму перевірки сприяють зниженню фінансових ризиків і підвищенню результативності закупівельної діяльності замовників.

РОЗДІЛ 3

УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ОБЛІКУ І АУДИТУ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ

3.1. Оцінка ефективності системи внутрішнього контролю та аудиту публічних закупівель

Система внутрішнього контролю та аудиту публічних закупівель є ключовим інструментом забезпечення законності, економічної доцільності та ефективності використання бюджетних та комерційних коштів підприємства. Незважаючи на достатній рівень функціонування існуючих механізмів контролю ТОВ «УПК “КРОК”», інтегральна оцінка показала наявність резервів для підвищення ефективності та зниження фінансових і правових ризиків.

ТОВ «УПК “КРОК”» як суб’єкт господарювання, що бере участь у публічних закупівлях у ролі учасника (постачальника товарів, робіт, послуг), здійснює закупівельну діяльність у межах чинного законодавства України, зокрема Закону України «Про публічні закупівлі», а також внутрішніх регламентів підприємства [30].

Система внутрішнього контролю публічних закупівель на підприємстві є складовою загальної системи управління та фінансового контролю і спрямована на:

- забезпечення законності участі підприємства у процедурах закупівель;
- мінімізацію фінансових і правових ризиків;
- забезпечення достовірності облікових та звітних даних;
- контроль виконання договірних зобов’язань за результатами закупівель.

Організаційно функції внутрішнього контролю покладені на керівника підприємства, бухгалтерську службу та відповідальних осіб, які залучені до підготовки тендерних пропозицій і супроводу договорів.

Оцінювання ефективності системи внутрішнього контролю ТОВ «УПК “КРОК”» доцільно здійснювати за класичними елементами внутрішнього контролю: контрольне середовище, оцінка ризиків, контрольні процедури, інформаційне забезпечення та моніторинг.

Таблиця 3.1

Оцінка елементів системи внутрішнього контролю публічних закупівель
ТОВ «УПК “КРОК”»

Елемент внутрішнього контролю	Характеристика стану	Оцінка ефективності
Контрольне середовище	Розподіл повноважень між керівництвом та бухгалтерією, наявність посадових інструкцій	Достатній
Оцінка ризиків	Аналіз ризиків участі у закупівлях здійснюється неформалізовано	Середній
Контрольні процедури	Перевірка документів перед поданням у Prozorro, погодження договорів	Достатній
Інформаційне забезпечення	Використання електронної системи Prozorro та бухгалтерських програм	Високий
Моніторинг	Періодичний контроль виконання договорів	Середній

Джерело: узагальнено автором

Отримані результати свідчать, що система внутрішнього контролю публічних закупівель на підприємстві функціонує, однак потребує подальшої формалізації та систематизації.

На ТОВ «УПК “КРОК”» відсутній окремий структурний підрозділ внутрішнього аудиту, що є типовим для підприємств малого та середнього бізнесу. Функції внутрішнього аудиту виконуються в межах поточного фінансового контролю бухгалтерською службою та керівництвом підприємства.

Внутрішній аудит закупівель має епізодичний характер та зосереджується переважно на:

- перевірці повноти пакета тендерної документації;
- контролі правильності формування цінових пропозицій;
- аналізі виконання умов договорів після перемоги у закупівлі.

Водночас відсутність формалізованої програми внутрішнього аудиту та документування результатів перевірок знижує ефективність контрольної функції.

У процесі оцінки ефективності системи внутрішнього контролю та аудиту ТОВ «УПК «КРОК»» ідентифіковано такі потенційні ризики:

- ризик подання неповного або некоректного пакета тендерних документів;
- ризик помилок у розрахунках цінових пропозицій;
- ризик порушення строків подання пропозицій або виконання договорів;
- ризик штрафних санкцій за недотримання умов договорів.

Наявність зазначених ризиків обумовлює необхідність удосконалення внутрішнього контролю шляхом запровадження формалізованих процедур попередньої перевірки та внутрішнього аудиту.

Загальна оцінка ефективності системи внутрішнього контролю та аудиту публічних закупівель ТОВ «УПК «КРОК»» свідчить про достатній рівень її функціонування, що забезпечує відповідність основним вимогам законодавства та мінімізує критичні порушення.

Разом з тим, система має низку недоліків, зокрема:

- відсутність внутрішнього нормативного документа з аудиту закупівель;
- недостатню формалізацію процедур оцінки ризиків;
- обмежений моніторинг результативності участі у закупівлях.

Результати проведеної інтегральної оцінки ефективності системи внутрішнього контролю та аудиту публічних закупівель ТОВ «УПК «КРОК»» свідчать про достатньо високий рівень її функціонування. Водночас виявлені недоліки, зокрема недостатня формалізація процедур оцінки ризиків і відсутність системного внутрішнього аудиту, зумовлюють необхідність подальшого вдосконалення контрольного механізму.

Підвищення ефективності системи внутрішнього контролю та аудиту має бути спрямоване не лише на запобігання порушенням законодавства у сфері публічних закупівель, а й на забезпечення стабільної участі підприємства у закупівлях, мінімізацію фінансових втрат і підвищення конкурентоспроможності.

Важливим напрямом підвищення ефективності системи внутрішнього контролю є розширення аналітичного використання даних електронної системи Prozorro. Зокрема, доцільно:

- здійснювати порівняльний аналіз цінових пропозицій із ринковими показниками;
- аналізувати причини відхилення тендерних пропозицій підприємства;
- формувати внутрішню аналітику щодо результатів участі у закупівлях.

Інформаційно-аналітична підтримка управлінських рішень сприятиме підвищенню економічної ефективності закупівельної діяльності.

Реалізація запропонованих шляхів підвищення ефективності системи внутрішнього контролю та аудиту публічних закупівель ТОВ «УПК “КРОК”» сприятиме зниженню фінансових і правових ризиків, підвищенню результативності участі підприємства у публічних закупівлях та зміцненню його конкурентних позицій. Запровадження формалізованих контрольних процедур і елементів системного внутрішнього аудиту забезпечить сталий розвиток закупівельної діяльності підприємства в умовах динамічних змін законодавства.

3.2. Розвиток обліково-інформаційної системи у сфері публічних закупівель: аналітичні та цифрові інструменти

Обліково-інформаційна система у сфері публічних закупівель є ключовим елементом забезпечення прозорості, ефективності та законності закупівельної діяльності. Розвиток таких систем зумовлений необхідністю автоматизації обліку, підвищення якості аналітики та інтеграції цифрових технологій для підтримки управлінських рішень.

Обліково-інформаційна система публічних закупівель виступає комплексом організаційних, програмних та інформаційних засобів, спрямованих на автоматизацію, систематизацію та контроль усіх операцій, пов'язаних із закупівельною діяльністю. Її розвиток обумовлений необхідністю забезпечення:

- прозорості та відкритості закупівельних процедур;
- достовірності облікових та аналітичних даних;
- своєчасного управлінського прийняття рішень;
- ефективного контролю за виконанням договорів і фінансових потоків.

В умовах цифровізації економіки та впровадження електронних платформ, таких як Prozorro, обліково-інформаційна система стає невід’ємним елементом інтегрованого управління закупівлями.

Сучасна обліково-інформаційна система у сфері публічних закупівель має багаторівневу структуру, яка включає:

1. Документально-обліковий рівень: первинна документація (договір, акти, накладні, платіжні доручення); ведення електронного обліку у відповідності до національних стандартів бухгалтерського обліку; інтеграція з системами бюджетного обліку.

2. Аналітичний рівень: моніторинг ринкових цін і порівняльний аналіз; оцінка ефективності проведених закупівель (економія коштів, виконання строків); контроль ризиків та відхилень у закупівельних процедурах.

3. Цифровий та інформаційний рівень: інтеграція з електронними платформами закупівель (Prozorro, міжнародні системи); використання спеціалізованих програмних продуктів для автоматизації обліку та контролю; забезпечення електронного документообігу та цифрових підписів.

Основні компоненти обліково-інформаційної системи публічних закупівель узагальнено в табл. 3.2.

Таблиця 3.2

Основні компоненти обліково-інформаційної системи публічних закупівель

Компонент	Основні функції	Цільове призначення
Документально-обліковий	Ведення первинних документів, бухгалтерський облік	Забезпечення достовірності та законності операцій
Аналітичний	Моніторинг, порівняльний аналіз, оцінка ризиків	Прийняття управлінських рішень, підвищення ефективності
Цифровий	ERP-системи, інтеграція з Prozorro, електронний документообіг	Автоматизація процесів, підвищення прозорості

Джерело: узагальнено автором

Аналітичні інструменти системи забезпечують перетворення великих обсягів даних на управлінську інформацію. До них належать:

1. Порівняльний аналіз цінових пропозицій – контроль відповідності пропозицій ринковим умовам;
2. Моніторинг виконання договорів – контроль дотримання строків та якості поставок;
3. Оцінка ефективності закупівель – визначення економії коштів, співвідношення очікуваної та фактичної вартості;
4. Аналіз ризиків – виявлення потенційних фінансових, правових та репутаційних загроз.

Аналітичні інструменти також дозволяють формувати звітність у зручному для керівництва форматі: графіки, діаграми, інтерактивні панелі (dashboards), що сприяє швидкому ухваленню рішень.

Сучасна система обліку закупівель активно використовує цифрові технології для підвищення прозорості та ефективності:

1. ERP-системи (Enterprise Resource Planning) – інтегровані програмні комплекси, що забезпечують автоматизацію управління ресурсами підприємства, включно з фінансами, складом і закупівлями.
2. Інтеграція з Prozorro – автоматичний обмін даними, контроль процедур, аналітика відкритих торгів.
3. Електронний документообіг та цифровий підпис – забезпечує юридичну силу документів та прискорює процеси обліку.
4. Інструменти бізнес-аналітики (BI) – дозволяють будувати дашборди, прогнозувати закупівельні потреби, оцінювати тенденції ринку.

Використання цифрових інструментів дозволяє значно скоротити час підготовки та обробки даних, мінімізувати людський фактор та підвищити якість управлінських рішень.

До основних проблем розвитку обліково-інформаційної системи у сфері публічних закупівель належать:

- обмежена інтеграція між різними інформаційними системами підприємства;
- недостатня автоматизація аналітичних процедур;
- низький рівень цифрової компетентності персоналу;
- обмежена можливість прогнозування ризиків.

Перспективи розвитку передбачають:

- повну інтеграцію ERP, CRM та платформ електронних закупівель;
- впровадження інструментів машинного навчання та штучного інтелекту для аналізу ризиків та прогнозування ринкових цін;
- створення централізованої системи моніторингу виконання договорів і аналітики ефективності закупівель.

Розвиток обліково-інформаційної системи у сфері публічних закупівель є ключовим фактором підвищення ефективності та прозорості закупівельної діяльності. Використання сучасних аналітичних і цифрових інструментів дозволяє автоматизувати процеси, скоротити час обробки інформації, забезпечити своєчасне виявлення порушень та підвищити якість управлінських рішень. Подальша інтеграція та цифровізація обліково-інформаційної системи є стратегічним напрямом розвитку будь-якого підприємства, що бере участь у публічних закупівлях.

3.3. Напрями вдосконалення методики обліку, контролю й аудиту закупівель у системі ProZorro

У сучасних умовах цифровізації економіки та підвищення вимог до прозорості господарської діяльності система електронних публічних закупівель ProZorro відіграє ключову роль у формуванні відкритого та конкурентного середовища взаємодії замовників і постачальників. Для підприємств приватного сектору, зокрема ТОВ «УПК «КРОК»», участь у закупівлях через ProZorro зумовлює необхідність удосконалення методики бухгалтерського обліку,

внутрішнього контролю та аудиту з метою мінімізації ризиків, забезпечення достовірності інформації та підвищення управлінської ефективності.

Першим і базовим напрямом удосконалення є розвиток методики бухгалтерського обліку операцій із закупівель у системі ProZorro. Для ТОВ «УПК «КРОК» це передбачає чітке регламентування облікового відображення всіх етапів закупівельного процесу: від прийняття рішення про участь у тендері та подання тендерної пропозиції до виконання договору й остаточних розрахунків із замовником. Особливої уваги потребує узгодження даних електронної системи ProZorro з інформацією бухгалтерського обліку, зокрема щодо сум договорів, авансів, змін істотних умов контрактів та фактичного обсягу поставок. Удосконалення методики обліку доцільно здійснювати шляхом розширення аналітичних рахунків у розрізі конкретних тендерів, ідентифікаторів закупівель (ID ProZorro), замовників і джерел фінансування, що забезпечить прозорість та аналітичну деталізацію інформації (табл. 3.3).

Запропоноване розширення аналітичного обліку дозволяє інтегрувати дані електронної системи ProZorro з бухгалтерськими регістрами ТОВ «УПК «КРОК»», підвищуючи прозорість закупівельних операцій, якість контролю та інформаційне забезпечення аудиту.

Другим важливим напрямом є посилення внутрішнього контролю закупівельної діяльності, що здійснюється через систему ProZorro. Для ТОВ «УПК «КРОК» внутрішній контроль має бути інтегрований у загальну систему корпоративного управління й орієнтований не лише на формальну перевірку правильності оформлення документів, а й на оцінку економічної доцільності участі в закупівлях. Контрольні процедури повинні охоплювати перевірку відповідності тендерної документації вимогам законодавства, правильність формування тендерної ціни, дотримання строків подання пропозицій, а також моніторинг виконання договірних зобов'язань. В умовах цифровізації важливу роль відіграє контроль електронних даних: зіставлення інформації ProZorro з бухгалтерськими регістрами, первинними документами, даними складського обліку та фінансової звітності.

Таблиця 3.3

Розширення аналітичного обліку закупівель у системі ProZorro на прикладі
ТОВ «УПК «КРОК»

Об'єкт аналітичного обліку	Зміст аналітики	Приклад аналітичного розрізу	Облікове та управлінське значення
Тендер (процедура закупівлі)	Відображення участі підприємства в кожній окремій процедурі закупівлі	Відкриті торги, спрощена закупівля, переговорна процедура	Контроль результатів участі в тендерах та оцінка їх економічної доцільності
Ідентифікатор закупівлі (ID ProZorro)	Прив'язка облікових даних до конкретної закупівлі в електронній системі	UA-2024-11-15-000123-a	Забезпечення зіставності даних ProZorro з бухгалтерським обліком
Замовник закупівлі	Групування операцій за контрагентами-замовниками	Органи місцевого самоврядування, бюджетні установи, державні підприємства	Аналіз надійності замовників і структури доходів від публічних закупівель
Договір про закупівлю	Облік зобов'язань і виконання договорів за кожною закупівлею	Договір № 45/ПЗ від 20.11.2024	Контроль строків, обсягів постачання та фінансових результатів
Джерело фінансування	Облік закупівель залежно від джерела оплати	Державний бюджет, місцевий бюджет, власні кошти замовника	Зниження ризиків неплатежів та управління грошовими потоками
Статус виконання договору	Відображення фактичного стану виконання зобов'язань	Виконано / частково виконано / не виконано	Оперативний контроль і підґрунтя для внутрішнього аудиту

Джерело: узагальнено автором

Третім напрямом удосконалення є розвиток методики аудиту закупівель у системі ProZorro, який для ТОВ «УПК «КРОК» має набути ризик-орієнтованого та аналітичного характеру. Аудит закупівель доцільно спрямовувати на ідентифікацію ключових ризиків: завищення або заниження тендерної ціни, невиконання або неналежне виконання договорів, фінансові втрати внаслідок штрафних санкцій, а також ризики недоброчесної конкуренції. Важливим елементом є використання аналітичних процедур, зокрема порівняльного аналізу тендерних пропозицій, динаміки участі підприємства в закупівлях, співвідношення виграних тендерів і фактично виконаних договорів. Аудит у цьому контексті має охоплювати не лише фінансові аспекти, а й правові та операційні характеристики закупівель.

Четвертим напрямом є інтеграція обліково-контрольних і аудиторських процедур із цифровими інструментами, що використовуються в ProZorro. Для ТОВ «УПК «КРОК» це означає доцільність використання автоматизованих

облікових систем і бізнес-аналітики для обробки даних закупівель, формування управлінських звітів і контролю виконання контрактів у режимі реального часу. Такий підхід дозволяє зменшити людський фактор, підвищити оперативність управлінських рішень і забезпечити належний рівень інформаційної безпеки.

З метою систематизації запропонованих напрямів удосконалення методики обліку, контролю й аудиту закупівель у системі ProZorro на прикладі ТОВ «УПК «КРОК» доцільно узагальнити їх у таблиці, що відображає зміст заходів, інструменти їх реалізації та очікувані результати (табл. 3.4).

Таблиця 3.4

Напрями вдосконалення методики обліку, контролю й аудиту закупівель у системі ProZorro

Напрямок удосконалення	Зміст і сутність заходів	Інструменти реалізації	Очікуваний результат
Удосконалення методики бухгалтерського обліку закупівель	Деталізація обліку операцій за кожною процедурою закупівлі, договором і замовником з урахуванням ідентифікаторів ProZorro	Аналітичні рахунки за договорами та ID закупівель, реєстри аналітичного обліку, інтеграція з обліковою програмою	Підвищення прозорості обліку, повнота та достовірність даних щодо закупівель
Посилення первинного документування	Узгодження електронних даних ProZorro з первинними бухгалтерськими документами та договірною документацією	Електронні договори, акти виконаних робіт, накладні, протоколи тендерних процедур	Зменшення ризиків помилок і розбіжностей між електронними та обліковими даними
Розвиток внутрішнього контролю закупівель	Контроль дотримання законодавства, строків, умов договорів і економічної доцільності участі в закупівлях	Внутрішні регламенти, чек-листи контролю, контроль відповідності ProZorro і бухгалтерських реєстрів	Зниження фінансових і правових ризиків, підвищення фінансової дисципліни
Удосконалення методики аудиту закупівель	Запровадження ризик-орієнтованого підходу до аудиту закупівельних операцій	Аналітичні процедури, вибіркові перевірки, порівняльний аналіз тендерних пропозицій	Виявлення проблемних зон і резервів підвищення ефективності закупівель
Використання цифрових та аналітичних інструментів	Інтеграція обліку, контролю та аудиту з цифровими сервісами ProZorro	Облікові ERP-системи, BI-аналітика, автоматизовані звіти	Оперативність управлінських рішень і підвищення якості управління закупівлями
Формування управлінської звітності	Розробка внутрішніх звітів щодо участі у закупівлях і виконання договорів	Звіти за тендерами, аналіз виграних/виконаних договорів, показники ефективності	Підвищення обґрунтованості управлінських рішень

Джерело: узагальнено автором

Загалом, удосконалення методики обліку, контролю й аудиту закупівель у системі ProZorro на прикладі ТОВ «УПК «КРОК» має здійснюватися комплексно, з урахуванням вимог законодавства, принципів цифрової прозорості та сучасних підходів до управління ризиками.

Реалізація запропонованих напрямів сприятиме підвищенню ефективності закупівельної діяльності підприємства, зміцненню фінансової дисципліни та формуванню довіри з боку контрагентів і замовників.

ВИСНОВКИ

У ході виконання кваліфікаційної роботи було проведено комплексне дослідження теоретичних та практичних аспектів обліку і аудиту публічних закупівель в Україні, зокрема у контексті функціонування системи ProZorro, а також здійснено аналіз практичної діяльності ТОВ «УПК “КРОК”» як учасника державних та комерційних закупівель.

1. Публічні закупівлі виконують стратегічну функцію у системі державного фінансового контролю, оскільки забезпечують ефективне використання бюджетних та комерційних коштів. Дослідження підтвердило, що закупівлі: сприяють реалізації державної фінансової політики та економічної стабільності; забезпечують підзвітність органів влади та підприємств у витрачанні коштів; створюють умови для прозорого та конкурентного розподілу ресурсів. Важливою складовою економічної сутності закупівель є їхня здатність мінімізувати фінансові втрати, запобігати корупційним ризикам та сприяти підвищенню ефективності суспільного використання ресурсів.

2. Нормативна база обліку та аудиту закупівель включає Закон України «Про публічні закупівлі», стандарти бухгалтерського обліку, внутрішні положення підприємств та методичні рекомендації Держказначейства. Дослідження показало, що дотримання цих норм забезпечує: законність проведення закупівельних процедур; достовірність фінансових і бухгалтерських даних; підготовку об'єктивної звітності для внутрішнього та зовнішнього контролю. Разом з тим, законодавство передбачає активне використання електронних платформ для підвищення прозорості та ефективності процедур, що стає обов'язковим елементом сучасної практики підприємств-учасників.

3. Аналіз практики США, країн ЄС та Східної Азії показав, що автоматизація обліку та аудиту, інтеграція цифрових платформ та системний контроль дозволяють підвищити ефективність закупівель. Адаптація цього досвіду для України передбачає: застосування електронного документообігу та автоматизованих систем контролю; використання аналітичних платформ для

оцінки ризиків та ефективності закупівель; стандартизацію процедур для зменшення корупційних ризиків та підвищення прозорості. Впровадження елементів зарубіжної практики може значно підвищити ефективність та результативність системи ProZorro.

4. ТОВ «УПК “КРОК”» є активним учасником системи публічних закупівель та забезпечує постачання товарів і послуг для державних та комерційних потреб. Підприємство має організаційну структуру, яка передбачає відповідальних осіб за підготовку тендерних пропозицій, ведення обліку та контроль виконання договорів. Це забезпечує комплексний підхід до управління закупівельною діяльністю.

5. Облік закупівель ведеться відповідно до вимог законодавства та стандартів бухгалтерського обліку. Використання ProZorro дозволяє: контролювати участь у тендерах та відстежувати статус угод; вести точний облік договорів, актів виконаних робіт та платіжних доручень; формувати достовірну звітність та аналізувати фінансові показники.

6. Документальне оформлення передбачає комплексний пакет первинних документів, електронний облік і інтеграцію з платформою ProZorro. Інформаційне забезпечення включає аналітичні інструменти, які дозволяють оцінювати ефективність закупівель та здійснювати внутрішній контроль у режимі реального часу.

7. Аудит здійснюється шляхом перевірки правильності обліку, відповідності документації законодавчим вимогам, а також оцінки економічної ефективності закупівель. Методика передбачає планування перевірок, документування результатів та формування рекомендацій для підвищення ефективності управління закупівлями.

8. Інтегральна оцінка показала, що система внутрішнього контролю та аудиту ТОВ «УПК “КРОК”» функціонує на достатньо високому рівні, однак існують резерви вдосконалення: формалізація процедур оцінки ризиків; впровадження системного внутрішнього аудиту; підвищення цифрової та аналітичної компетентності персоналу.

9. Напрями вдосконалення методики обліку, контролю й аудиту передбачають: формалізацію обліку та контрольних процедур; системний внутрішній аудит з річними програмами перевірок; активне використання цифрових і аналітичних інструментів; підвищення кваліфікації працівників у сфері публічних закупівель. Впровадження цих заходів дозволяє знизити ризики, підвищити прозорість і оптимізувати процеси закупівель.

Дослідження показало, що ефективний облік і аудит публічних закупівель у системі ProZorro є фундаментальним фактором забезпечення прозорості, законності та результативності закупівельної діяльності підприємств. Вдосконалення методик обліку, контролю та аудиту, інтеграція цифрових і аналітичних інструментів, а також підвищення кваліфікації персоналу створюють умови для стійкого розвитку закупівельної діяльності ТОВ «УПК “КРОК”» та зміцнення його конкурентних позицій на ринку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бухгалтерський облік (для необлікових спеціальностей) : навч. посіб. / Ю. Ю. Мороз, Т. С. Гайдучок, О. М. Дмитренко. Житомир : Рута, 2022. 256 с.
2. Василюк М. М., Вітер С. А., Здирко Н. Г., Гайдучок Т. С. Аудит фінансової звітності у світлі міжнародних стандартів та принципів сталого розвитку. *Сталий розвиток економіки*. 2025. № 4(55). С. 5-13.
3. Гайдучок Т. С. Цифрові інновації та ефективний контроль в сфері публічних закупівель: визначення шляхів до транспарентності і ефективності. *Роль та значення бухгалтерського обліку, оподаткування, аналізу та контролю у підтримці інноваційно-інвестиційної активності підприємств для створення продукції з високим ступенем доданої вартості та сприяння післявоєнному відновленню економіки України* : кол. моногр. / За заг. ред. Т. С. Гайдучок. Житомир : Поліський національний університет, 2024. С. 192-212.
4. Гайдучок Т. С., Вітер С. А., Дем'янишина О. А., Ареп'єва О. В. Фінансовий облік активів : навч. посіб. : у 2 ч. / Житомир : Поліський нац. ун-т, 2024. Ч. I. 360 с. URL: <http://surl.li/lmqgol>
5. Гайдучок Т. С., Цегельник Н. І. Сучасні реалії та перспективи провадження аудиторської діяльності в умовах євроінтеграційних процесів. *Механізм регулювання економіки*. 2022. №1-2 (95-96). С. 67-71. URL: <http://www.mer-journal.sumy.ua/index.php/journal/article/view/81/75> DOI: <https://doi.org/10.32782/mer.2022.95-96.11>
6. Гайдучок Т., Лук'янчук О., Кулявик В. Особливості обліку та аудиту публічних закупівель в умовах ProZorro: ефективність, прозорість та контроль. Collection of Scientific Papers with the Proceedings of the 3rd International Scientific and Practical Conference «Innovations in Science: From Theoretical Foundations to Practical Impact» (November 24-26, 2025, Antwerp, Belgium). European Open Science Space, 2025. 16-21 p. URL: <https://www.eoss-conf.com/en/archive/innovations-in-science-from-theoretical-foundations-to-practical-impact-24-11-25/>

7. Гайдучок Т., Лук'янчук О., Кулявик В. Особливості обліку та аудиту розрахунків із постачальниками і підрядниками в системі державних закупівель закладів вищої освіти. Collection of Scientific Papers with the Proceedings of the 2nd International Scientific and Practical Conference «Current Challenges in Scientific Research» (December 1-3, 2025, Wroclaw, Poland). European Open Science Space, 2025. 19-22 p. URL: <https://www.eoss-conf.com/en/archive/current-challenges-in-scientific-research-01-12-25/>
8. Євдокимов А. В. Особливості економічних відносин у системі публічних закупівель в умовах трансформацій. URL: <https://visnyk.fem.sumdu.edu.ua/media/attachments/2020/03/19/3-21-27.pdf>
9. Железняк Є.В. Визначення сутності поняття публічних закупівель в Україні: адміністративно-правовий аспект. URL: http://lsej.org.ua/5_2024/156.pdf
10. Ільєнко В, Міняйла О. І. Публічні закупівлі в економічній політиці держави. URL: <https://ur.knute.edu.ua/server/api/core/bitstreams/70b227bd-ee37-4e0f-aa92-9898de67f227/content>
11. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій : наказ М-ва фінансів України від 30 листоп. 1999 р. № 291. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99#Text>
12. Інформація про компанію ТОВ "УПК "КРОК". https://www.contractors.com.ua/ua/supplier/33309435?utm_source
13. Королюк Т.; Співак С., Капустяк Р. Організаційні аспекти бухгалтерського обліку на підприємстві. URL: https://elartu.tntu.edu.ua/bitstream/lib/46454/2/GEJ_2024v89n4_Korolyuk_T-Organizational_aspects_of_63-69.pdf
14. Критенко О. О. Сутність та особливості функціонування системи державних закупівель. URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=461>
15. Кулявик В. Облік та контроль витрат у виробничому процесі: практика українських підприємств. *Роль бухгалтерського обліку, аудиту та податкової політики у розбудові незалежної України на шляху до Європейського Союзу* : зб.

праць учасників III Міжнар. наук.-практ. конф. (7-8 листоп. 2024 р.). Житомир : Поліський національний університет, 2024. С. 416-418.

16. Методичні рекомендації з формування собівартості продукції (робіт, послуг) у промисловості : наказ М-ва промислової політики України від 09 лип. 2007 р. № 373. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0373581-07#Text>

17. Методичні рекомендації по застосуванню регістрів бухгалтерського обліку : наказ М-ва фінансів України 29 груд. 2000 р. № 356. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0356201-00#Text>.

18. Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності : наказом М-ва фінансів України від 28 берез. 2013 р. № 433. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0433201-13#Text>

19. Методичні рекомендації щодо облікової політики підприємства : наказ М-ва фінансів України від 27 черв. 2013 р. № 635. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0635201-13#Text>

20. Мороз Ю. Ю., Гайдучок Т. С. Цифрова трансформація аудиторського бізнесу: нові горизонти та перспективи. *Цифрова економіка та економічна безпека*. 2023. Вип. 5(05). С. 109-114. URL: <http://dees.iei.od.ua/index.php/journal/article/view/155> DOI: 10.32782/dees.5-17

21. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» : наказ М-ва фінансів України від 07 лют. 2013 р. № 73. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text>

22. Особливості здійснення публічних закупівель товарів, робіт і послуг для замовників, передбачених Законом України “Про публічні закупівлі”, на період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування: Постанова Кабінету Міністрів України від 12 жовтня 2022 р. № 1178. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1178-2022-%D0%BF#Text>

23. План рахунків бухгалтерського обліку у визначеннях та схемах : навчально-наочний посібник / Ю. С. Цаль-Цалко, Ю. Ю. Мороз, Т. С. Гайдучок [та ін.]. Житомир : Рута, 2019. 212 с.

24. Податковий кодекс України від 02 груд. 2010 р. № 2755 / Верх. Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>

25. Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку : наказ М-ва фінансів України від 24 травн. 1995 р. № 88. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0168-95#Text>

26. Порядок подання фінансової звітності : постанова Кабінету Міністрів України від 28 лют. 2000 р. № 419. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/KP000419>

27. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність : Закон України від 21 груд. 2017 р. № 2258. / Верх. Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19#Text>

28. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16 лип. 1999 р. № 996. / Верх. Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>

29. Про інвентаризацію активів та зобов'язань : Положення від 02 верес. 2014 р. №879. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14#Text>

30. Про публічні закупівлі: Законом України від 25 грудня 2015 року № 922-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/922-19#Text>

31. ТОВ "УПК "КРОК". URL: <https://www.ukraine.com.ua/egrpou/33309435>

32. ТОВ «Українська промислова компанія «Крок». Офіційний сайт URL: https://krok.zt.ua/ua/pro-kompaniyu?utm_source

33. Труш Ю.Т., Король Г.О., Потрус Н.П. Організація обліку. Частина 1. Основи організації обліку: Навч. посібник. Дніпропетровськ: НМетАУ, 2015. 69 с.

34. Фінансовий облік активів : навч. посіб. : у 2 ч. Ч. II. / Тетяна Гайдучок, Світлана Вітер, Олеся Дем'янишина, Олена Ареп'єва ; МОН України, Поліський нац. ун-т, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини. – Вінниця : ДВ ТВОРИ, 2025. – 462 с. URL: <https://dspace.udpu.edu.ua/handle/123456789/18650>

35. Фінансово-правове регулювання публічних закупівель в Україні : монографія / [Ю. І. Пивовар, В. М. Новаковець]. Київ : ТОВ «Три К», 2012. 224 с.

36. Хомутенко А. В., Хомутенко В. П. Публічні закупівлі в Україні: правові та економічні засади здійснення. URL: <http://baltijapublishing.lv/omp/index.php/bp/catalog/download/363/9892/20596-1?inline=1>

37. PROZORRO. Офіційний сайт. URL: <https://prozorro.gov.ua/about>

ДОДАТКИ